

**แบบการเสนอผลงาน
(ระดับเชี่ยวชาญ)**

ส่วนที่ ๑ ข้อมูลบุคคล/ตำแหน่ง

ชื่อผู้ขอประเมิน...นายจักรกฤษณ์..ลิมปิษฐ์เยียร.....

♦ ตำแหน่งปัจจุบันนักวิเคราะห์นโยบายและแผน...ประเภทวิชาการ ระดับชำนาญการพิเศษ.....

หน้าที่ความรับผิดชอบของตำแหน่งปัจจุบัน

ปฏิบัติงานในฐานะผู้อำนวยการกลุ่ม ซึ่งต้องกำกับ แนะนำ ตรวจสอบการปฏิบัติงานของ ผู้ร่วมปฏิบัติงานโดยใช้ความรู้ ความสามารถ ประสบการณ์และความชำนาญงานสูงมากด้านวิเคราะห์นโยบาย และแผนด้านการอุดมศึกษาเพื่อผลิตและพัฒนากำลังคนของประเทศ เพื่อยกระดับขีดความสามารถ ในการแข่งขันของประเทศ ปฏิบัติงานที่ต้องตัดสินใจหรือแก้ปัญหาที่ยากมาก และปฏิบัติงานอื่น ตามที่ได้รับมอบหมาย

๑. ด้านการปฏิบัติการ

๑.๑ กำกับ ควบคุม การจัดทำข้อเสนอนโยบาย ยุทธศาสตร์ และทิศทางในการพัฒนา การอุดมศึกษาให้สอดคล้องกับนโยบายทิศทางการพัฒนาประเทศ

๑.๒ กำกับ ควบคุม การจัดทำแผนด้านการอุดมศึกษาเพื่อผลิตและพัฒนากำลังคนของประเทศ เพื่อให้บรรลุตามเป้าหมายและผลสัมฤทธิ์ที่กำหนด

๑.๓ กำกับ ควบคุม การจัดทำแผนปฏิบัติการการอุดมศึกษาเพื่อให้หน่วยงานในสังกัดและ ผู้ที่เกี่ยวข้องใช้เป็นกรอบในการดำเนินงานและเป็นแนวทางในการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานของ หน่วยงานให้บรรลุผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมายการให้บริการกระทรวง

๑.๔ กำกับ ควบคุม การจัดทำข้อเสนอกรอบวงเงินงบประมาณประจำปีด้านการอุดมศึกษา ในภาพรวมของกระทรวงให้ครบถ้วน ถูกต้อง ทันตามระยะเวลาที่กำหนด

๑.๕ ศึกษา วิจัย วิเคราะห์กำหนดแนวทาง และให้คำปรึกษาในการจัดทำข้อเสนอระบบการจัดสรร และบริหารงบประมาณบูรณาการที่มุ่งผลสัมฤทธิ์ตามกรอบวงเงินให้สอดคล้องกับนโยบาย ยุทธศาสตร์ และ แผนด้านการอุดมศึกษา

๑.๖ กำกับ ติดตาม ประเมิน และจัดทำรายงานผลแผนด้านการอุดมศึกษาเพื่อผลิตและพัฒนา กำลังคนของประเทศ และแผนปฏิบัติการการอุดมศึกษา

๑.๗ พัฒนาและปรับปรุงระบบงาน เพื่อให้เกิดความมั่นใจว่าระบบงานที่ตั้งไว้สามารถสนับสนุนงาน ต่างๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับความต้องการของสำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม และสภาวะการณ์ปัจจุบัน

๑.๘ ให้คำปรึกษา และข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ในการปฏิบัติงานด้านจัดทำข้อเสนอ นโยบาย และแผนด้านการอุดมศึกษาเพื่อผลิตและพัฒนากำลังคนของประเทศ และแก้ไขปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้น แก่เจ้าหน้าที่ในระดับรองลงมาในสายงาน ผู้ร่วมงาน หรือหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การดำเนินงาน เป็นไปอย่างราบรื่น และแล้วเสร็จตามเวลาที่กำหนด

๑.๙ สอนงาน ถ่ายทอดความรู้ หรือถ่ายทอดฝึกอบรมแก่เจ้าหน้าที่ในระดับรองลงมา ผู้ร่วมงาน หรือหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้เกิดการเรียนรู้และถ่ายทอดหลักการทำงานภายในกระทรวงฯ และ สามารถนำไปปรับใช้ ในการทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

๑.๑๐ ศึกษา และติดตามเทคโนโลยีองค์ความรู้ใหม่ๆ กฎหมาย และระเบียบต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง กับงานเพื่อนำมาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด

๒

๑.๑๑ ปฏิบัติงาน และสนับสนุนงานอื่นๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย เพื่อสนับสนุนให้หน่วยงานและสำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม บรรลุภารกิจที่กำหนดไว้

๒. ด้านการวางแผน

๒.๑ วางแผนหรือร่วมดำเนินการวางแผนงานที่เกี่ยวข้องกับยุทธศาสตร์และแผนปฏิบัติการด้านการอุดมศึกษาเพื่อผลิตและพัฒนากำลังคนของประเทศ ระยะต่างๆ ของสำนักงานปลัดกระทรวงและกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

๒.๒ วางแผนงานและโครงการในภาพรวมของกลุ่ม รวมถึงกำกับติดตาม และแก้ไขปัญหาในการปฏิบัติงานและติดตามประเมินผลเพื่อให้เป็นไปตามเป้าหมายผลสัมฤทธิ์ที่กำหนด

๓. ด้านการประสานงาน

๓.๑ ประสานสัมพันธ์กับสมาชิกในทีมงานโดยมีบทบาทในการชี้แนะ จูงใจ ทีมงานหรือหน่วยงานอื่นในระดับกอง/กลุ่ม/ศูนย์เพื่อให้เกิดความร่วมมือและผลสัมฤทธิ์ตามที่กำหนดไว้

๓.๒ ชี้แจงให้ข้อคิดเห็นในที่ประชุมคณะกรรมการหรือคณะทำงานต่างๆ เพื่อเป็นประโยชน์และเกิดความร่วมมือในการดำเนินงานร่วมกัน

๔. ด้านการบริการ

๔.๑ ให้คำปรึกษา แนะนำแก่ข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา และคณาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษาเอกชนด้านการอุดมศึกษาเพื่อผลิตและพัฒนากำลังคนของประเทศ

๔.๒ จัดการฝึกอบรมหรือถ่ายทอดความรู้หรือนิเทศงานให้แก่พนักงานหรือเจ้าหน้าที่ในหน่วยงานเพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจและสามารถปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้องสมบูรณ์และมีประสิทธิภาพ

๔.๓ จัดทำและพัฒนางานวิชาการในรูปแบบเอกสารทางวิชาการ คู่มือ หลักเกณฑ์และวิธีการเพื่อใช้เป็นแนวทางปฏิบัติให้แก่เจ้าหน้าที่ หรือผู้สนใจทั่วไปนำไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์

◆ ตำแหน่งที่จะแต่งตั้งนักวิเคราะห์นโยบายและแผน...ประเภทวิชาการ ระดับเชี่ยวชาญ.....

หน้าที่ความรับผิดชอบของตำแหน่งปัจจุบัน

ปฏิบัติงานในฐานะผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านนโยบายและยุทธศาสตร์ รับผิดชอบในงานด้านนโยบายและยุทธศาสตร์กระทรวง และแผนการปฏิบัติราชการของกระทรวง และสำนักงานปลัดกระทรวง รวมถึงการจัดทำแผนงาน/โครงการตามนโยบายที่ได้รับมอบหมาย ปฏิบัติงานที่ต้องตัดสินใจหรือแก้ปัญหาในทางวิชาการที่ยากและซับซ้อนมาก ซึ่งมีผลกระทบในวงกว้าง ซึ่งเป็นงานที่มีหน้าที่ความรับผิดชอบที่ต้องอาศัยความรู้ความสามารถ ประสบการณ์ และความเชี่ยวชาญและความชำนาญงานเป็นพิเศษในเชิงวิชาการ และปฏิบัติงานอื่นตามที่ได้รับมอบหมาย

๑. ด้านการปฏิบัติการ

๑.๑ ให้คำปรึกษา แนะนำ ให้ความเห็นเกี่ยวกับการจัดทำข้อเสนอแนะนโยบายและแผน การพัฒนากระบวนการจัดทำนโยบาย ยุทธศาสตร์ และกลยุทธ์ ด้านการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม นำไปสู่การปฏิบัติ การติดตามประเมินผลและการรายงาน รวมทั้งการพัฒนาแผนงาน โครงการเชิงรุกของกระทรวงและสำนักงานปลัดกระทรวง

๑.๒ ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย ให้ข้อเสนอแนะแนวทางการจัดทำนโยบายและยุทธศาสตร์กระทรวง และแผนการปฏิบัติราชการของกระทรวงและสำนักงานปลัดกระทรวง เพื่อให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บท แผนการปฏิรูปประเทศ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนด้านการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมของประเทศ

๑.๓ ศึกษา วิเคราะห์ ประสาน ให้ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะการขับเคลื่อนการดำเนินงานตามนโยบาย รัฐบาล นโยบายและยุทธศาสตร์กระทรวง และแผนการปฏิบัติราชการของกระทรวงและสำนักงาน

วิเศษ

ปลัดกระทรวงไปสู่การปฏิบัติตลอดจนการจัดทำงบประมาณและแผนปฏิบัติการประจำปีของกระทรวง และสำนักงานปลัดกระทรวง

๑.๔ ศึกษา วิเคราะห์ให้คำปรึกษา แนะนำ และให้ความเห็นเกี่ยวกับการกำหนดและพัฒนาตัวชี้วัด เพื่อการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานของกระทรวงและสำนักงานปลัดกระทรวง ทั้งในด้าน ผลการดำเนินงาน และการใช้จ่ายงบประมาณของกระทรวงและสำนักงานปลัดกระทรวง

๑.๕ ศึกษา วิเคราะห์ให้คำปรึกษา แนะนำ และบริหารจัดการการเกี่ยวกับการผลักดันงาน/ โครงการสำคัญตามนโยบายของผู้บริหารกระทรวงทั้งระดับกระทรวงและสำนักงานปลัดกระทรวง

๑.๖ ปฏิบัติงานช่วยผู้อำนวยการในการดำเนินงานด้านนโยบายและยุทธศาสตร์ การบริหารจัดการ และการควบคุมดูแลงาน รวมทั้งเป็นผู้แทนหรือเข้าร่วมประชุมคณะกรรมการต่างๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย

๒. ด้านการวางแผน

๒.๑ ร่วมวางแผน หรือร่วมดำเนินการวางแผน โดยให้ข้อเสนอแนะในการเชื่อมโยงหรือบูรณาการ แผนงาน โครงการในระดับกลยุทธ์ของสำนักงานปลัดกระทรวง และแผนยุทธศาสตร์กระทรวง

๒.๒ ให้ข้อเสนอแนะและร่วมแก้ไขปัญหาในการปฏิบัติงาน การนำแผนไปสู่การปฏิบัติและการ ติดตามประเมินผลเพื่อให้บรรลุตามเป้าหมายและผลสัมฤทธิ์ที่กำหนด

๓. ด้านการประสานงาน

๓.๑ ประสานการทำงานโครงการต่างๆ กับบุคคล หน่วยงาน หรือองค์กรอื่น โดยมีบทบาท ในการจูงใจ โน้มน้าว เพื่อให้เกิดความร่วมมือและผลสัมฤทธิ์ตามที่กำหนดไว้

๓.๒ ศึกษา วิเคราะห์ดำเนินงานเกี่ยวกับเรื่องการประสานแผนงาน โครงการและกิจกรรม รวมทั้ง เรื่องต่างๆ ตามนโยบายของกระทรวงและรัฐบาลกับหน่วยงานภายในสังกัดกระทรวงและหน่วยงานอื่นๆ ภายนอกกระทรวง

๓.๓ ให้ข้อคิดเห็นและคำแนะนำแก่หน่วยงานในสำนักงานปลัดกระทรวงและหน่วยงานในสังกัด กระทรวง รวมทั้งที่ประชุมทั้งในและต่างประเทศเพื่อเป็นประโยชน์และเกิดความร่วมมือในการดำเนินงาน ร่วมกัน

๔. ด้านการบริการ

๔.๑ ช่วยอำนวยความสะดวกด้านการสื่อสารภายในองค์กร และการชี้แจงแนวทางปฏิบัติตามนโยบายและ ยุทธศาสตร์ ของกระทรวงให้กับหน่วยงานทั้งภายในและภายนอกเพื่อให้เจ้าหน้าที่ระดับรองลงมาสามารถ ปฏิบัติงานตามนโยบายและเป้าหมายที่วางไว้อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด

๔.๒ ถ่ายทอดและให้คำปรึกษาแนะนำ ในการปฏิบัติงานตามนโยบายและยุทธศาสตร์แก่เจ้าหน้าที่ ระดับรองลงมา เพื่อให้สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด

ส่วนที่ ๒ ผลงานที่เป็นผลการปฏิบัติงานหรือผลสำเร็จของงาน

๑. เรื่อง...การจัดทำแผนด้านการอุดมศึกษา เพื่อผลิตและพัฒนากำลังคนของประเทศ พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๗๐ ฉบับปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐.....

๒. ระยะเวลาการดำเนินการพ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๖๕.....

๓. ความรู้ ความชำนาญงาน หรือความเชี่ยวชาญและประสบการณ์ที่ใช้ในการปฏิบัติงาน

การอุดมศึกษาเป็นกลไกหลักในการสร้างทุนมนุษย์ (Human Capital) และทุนทางปัญญา (Intellectual Capital) ซึ่งเป็นรากฐานสำคัญของการขับเคลื่อนประเทศสู่เศรษฐกิจฐานนวัตกรรมและสังคม แห่งปัญญา การจัดทำแผนด้านการอุดมศึกษา เพื่อผลิตและพัฒนากำลังคนของประเทศ พ.ศ. ๒๕๖๔-๒๕๗๐ (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๗๐) จึงมีเป้าหมายเพื่อยกระดับคุณภาพระบบอุดมศึกษาไทยให้สามารถ ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงของโลก และความต้องการของประเทศในระยะยาว โดยยึดโยงกับยุทธศาสตร์

จี.พี

ชาติ ๒๐ ปี นโยบายรัฐบาลในขณะนั้น และพันธกิจของกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม จึงจำเป็นต้องนำองค์ความรู้ และความเข้าใจในหลักการการจัดทำแผน ประกอบด้วย

๑. องค์ความรู้ที่จำเป็น (Knowledge Domain) การจัดทำแผนด้านการอุดมศึกษา เพื่อผลิตและพัฒนากำลังคนของประเทศ พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๗๐ (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) เป็นกระบวนการเชิงยุทธศาสตร์ที่ต้องอาศัยองค์ความรู้ ดังนี้

๑.๑ ความรู้ด้านการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ (Strategic Planning) เพื่อกำหนดทิศทางพัฒนาระบบอุดมศึกษา แผนจะต้องเชื่อมโยงมีความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ แผนยุทธศาสตร์ชาติ รวมทั้งแผนต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ในการกำหนดทิศทางของการพัฒนาประเทศที่ต้องการกำลังคนที่มีคุณภาพ

๑.๒ ความรู้ด้านการวิเคราะห์นโยบาย (Policy Analysis) เพื่อประเมินผลกระทบของนโยบายและเชื่อมโยงแผนกับแนวทางของรัฐบาล และของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม รวมทั้งกระทรวง ทบวง กรมต่างๆ ที่มีนโยบายในการผลิตและพัฒนากำลังเพื่อรองรับยุทธศาสตร์ของหน่วยงาน

๑.๓ ความรู้ด้านเทคนิคการคาดการณ์อนาคต (Foresight & Scenario Planning) เพื่อคาดการณ์ทิศทาง และแนวโน้มความต้องการกำลังคนในอนาคต โดยพิจารณาจากนโยบายของรัฐบาล และโอกาสในการแข่งขันของประเทศ

๑.๔ ความรู้ด้านการกำหนดตัวชี้วัด (Key Performance Indicators: KPI) เพื่อวัดความสำเร็จของแผนในเชิงผลลัพธ์ (Outcome-based) รวมทั้งการพิจารณา KPI ระดับสากล ที่สามารถสะท้อนและสามารถวัดความสำเร็จของการขับเคลื่อนแผนได้อย่างเป็นรูปธรรม

๑.๕ ความรู้ด้านการวิเคราะห์ข้อมูล (Data-driven Policy) และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการวางแผน (Digital Planning Tools)

๑.๖ ความรู้ด้านกฎหมายการอุดมศึกษา (Higher Education Law) และหลักการบริหารราชการแผ่นดิน เพื่อให้การจัดทำแผนเป็นไปตามกรอบกฎหมายและระเบียบของรัฐ

๒. การบริหารจัดการเพื่อให้แผนเสร็จสมบูรณ์ (Management & Coordination) การบริหารจัดการเป็นหัวใจสำคัญที่ทำให้การจัดทำแผนสำเร็จและมีประสิทธิภาพ โดยสามารถจำแนกเป็น ๔ ประเด็นหลัก ดังนี้

๒.๑ การบริหารจัดการแผน (Planning Management) การจัดตั้งคณะทำงาน กำหนดบทบาทและหน้าที่ การกำหนดขั้นตอนการดำเนินงาน และบริหารระยะเวลาให้สอดคล้องกับเป้าหมายของกระทรวง และกรอบการดำเนินการตามที่กฎหมายกำหนด

๒.๒ การบริหารข้อมูล (Information Management) พัฒนาและจัดการฐานข้อมูลเชิงนโยบาย เพื่อสนับสนุนการวิเคราะห์และตัดสินใจอย่างมีหลักฐานเชิงประจักษ์ (Evidence-based Decision Making)

๒.๓ การบริหารความร่วมมือ (Collaboration & Stakeholder Management) ประสานความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จัดเวทีรับฟังความคิดเห็น และสร้างความเข้าใจร่วมระหว่างผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

๒.๔ การติดตามและประเมินผล (Monitoring & Evaluation) ใช้หลักการบริหารจัดการเชิงผลลัพธ์ (Result-based Management: RBM) และการประเมินเชิงนโยบาย เพื่อพัฒนาและปรับปรุงแผนให้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลง

๓. ทฤษฎีและกรอบแนวคิดที่เกี่ยวข้อง (Theoretical Framework) ในการจัดทำแผนด้านการอุดมศึกษา จำเป็นต้องอ้างอิงทฤษฎีและกรอบแนวคิดทางการบริหารและนโยบาย เพื่อสร้างความเป็นระบบและความชอบธรรมในการดำเนินงาน เช่น

๓.๑ วงจรนโยบาย (Policy Cycle Model) ที่ประกอบด้วยขั้นตอนการกำหนดนโยบาย การนำไปปฏิบัติและการประเมินผล

วิทย์

๓.๒ ทฤษฎีการคาดการณ์อนาคต (Foresight Theory) เพื่อการวิเคราะห์แนวโน้มระยะยาวและกำหนดทิศทางของอุดมศึกษา

๔. สรุปสาระสำคัญ ขั้นตอนการดำเนินการ และเป้าหมายของงาน

๔.๑ สรุปสาระสำคัญ

การจัดทำแผนด้านการอุดมศึกษา เพื่อผลิตและพัฒนากำลังคนของประเทศ พ.ศ. ๒๕๖๔ – ๒๕๗๐ (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) จัดทำขึ้นตามเจตนารมณ์ของ พ.ร.บ. ระเบียบบริหารราชการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๑๑ และมาตรา ๑๗ กำหนดให้เป็นหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการการอุดมศึกษาที่จะให้ความเห็นชอบต่อรัฐมนตรี และเสนอสมานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม เพื่อเสนอต่อ ครม. ให้ความเห็นชอบ โดยแผนจะใช้เป็นกรอบในการยกระดับคุณภาพของระบบอุดมศึกษาให้เกิดการพัฒนาศักยภาพทุนมนุษย์ อันเป็นปัจจัยเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันและความยั่งยืนของสังคมไทย โดยมีหลักการสำคัญที่เชื่อมโยงกับทิศทางการพัฒนาประเทศในทุกมิติ การจัดทำแผนด้านการอุดมศึกษา เพื่อผลิตและพัฒนากำลังคนของประเทศ พ.ศ. ๒๕๖๔ – ๒๕๗๐ (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) มีความสำคัญต่อการขับเคลื่อนประเทศในระยะต่อไป เพื่อให้การอุดมศึกษามีบทบาทสำคัญในการสร้างทุนมนุษย์ที่มีคุณภาพสูง สอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาประเทศตามยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๘๐) และนโยบายของรัฐบาลในขณะนั้น ที่มุ่งสร้าง “ประเทศไทยมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน” ผ่านการพัฒนาเศรษฐกิจฐานนวัตกรรม (Innovation-Based Economy) และการยกระดับศักยภาพของกำลังแรงงานของประเทศให้สามารถแข่งขันได้ในเวทีโลก การดำเนินงานตามแผนฉบับนี้อยู่ภายใต้กรอบพันธกิจของ กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ซึ่งมีหน้าที่ในการส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาอุดมศึกษาให้เป็นกลไกหลักในการผลิตและพัฒนา กำลังคน วิจัย สร้างนวัตกรรม และเผยแพร่ความรู้เพื่อประโยชน์ต่อสังคม โดยมีเป้าหมายให้ระบบอุดมศึกษาไทยมีคุณภาพระดับสากล สร้างคนเก่ง คนดี มีคุณธรรม และสามารถปรับตัวได้ในทุกสถานการณ์

นอกจากนี้ แผนด้านการอุดมศึกษาเพื่อผลิตและพัฒนากำลังคนของประเทศ พ.ศ. ๒๕๖๔ – ๒๕๗๐ (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) ยังเชื่อมโยงกับแผนยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ และแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (ด้านวิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม) โดยมุ่งเน้นให้เกิดการบูรณาการระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชน และสถาบันอุดมศึกษา เพื่อผลิตกำลังคนที่ตอบสนองต่อความต้องการของประเทศ ทั้งในภาคการผลิต ภาคบริการ และเศรษฐกิจฐานความรู้ โดยใช้ BCG Model (Bio-Circular-Green Economy) เป็นกรอบสำคัญในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจสู่ความยั่งยืน ในด้านบริบทโลกและประเทศที่มีการเปลี่ยนแปลงสำคัญหลายประการ ได้แก่การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากรที่ประเทศไทยเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ ส่งผลให้แรงงานวัยทำงานลดลง จำเป็นต้องพัฒนาทักษะใหม่ (Re-skill / Up-skill) เพื่อทดแทนแรงงานที่ขาดแคลน ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีและ Digital Disruptions ที่เปลี่ยนรูปแบบเศรษฐกิจ การจ้างงาน และการเรียนรู้ สถาบันอุดมศึกษาจึงต้องปรับระบบการจัดการศึกษาให้ยืดหยุ่น ทันต่อเทคโนโลยี และเน้นการเรียนรู้ตลอดชีวิต (Lifelong Learning) การแข่งขันทางการค้าและโลกาภิวัตน์ ที่เปิดโอกาส แต่ก็สร้างความท้าทายให้แก่บัณฑิตที่จะออกจากสถาบันอุดมศึกษาเข้าสู่ระบบแรงงานของประเทศ ซึ่งจำเป็นต้องมีทักษะข้ามสาขา (Transversal Skills) และสมรรถนะสากลเพื่อรองรับตลาดแรงงานโลก ความขัดแย้งทางการเมืองและความไม่แน่นอนในระดับโลก ที่กระทบต่อระบบเศรษฐกิจและการลงทุน ทำให้อุดมศึกษาต้องเป็นฐานสร้างความมั่นคงทางปัญญาและนวัตกรรมในประเทศ คุณภาพของการเรียนการสอนในสถาบันอุดมศึกษา ที่ยังมีความเหลื่อมล้ำ ต้องได้รับการพัฒนาด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล การเชื่อมโยงข้อมูลขนาดใหญ่ (Big Data) และการบริหารจัดการเชิงธรรมาภิบาล คุณภาพของบัณฑิตและความไม่สอดคล้องกับความต้องการของภาคการผลิต ที่จำเป็นต้องได้รับการแก้ไขผ่านการพัฒนาหลักสูตรใหม่ที่ยืดหยุ่น บูรณาการการเรียนรู้กับการทำงาน (Work-based Learning) และระบบคลังหน่วยกิตแห่งชาติ (National Credit Bank)

ศิริ

ความเป็นสากลของการศึกษา ที่ต้องเสริมศักยภาพสถาบันอุดมศึกษาไทยให้เป็นศูนย์กลางทางวิชาการในภูมิภาค (Regional Education Hub) และ ธรรมชาติในระบบอุดมศึกษา ที่ต้องเน้นความโปร่งใส ตรวจสอบได้ และมีความรับผิดชอบต่อสังคม

ด้วยเหตุนี้ การจัดทำแผนด้านการอุดมศึกษา เพื่อผลิตและพัฒนากำลังคนของประเทศ พ.ศ. ๒๕๖๔ – ๒๕๗๐ (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) ไม่ได้จัดทำเพื่อเป็นการขึ้นน้ำ แต่เป็นข้อเสนอเพื่อการขับเคลื่อนการอุดมศึกษาภายใต้บริบทใหม่ที่เกิดขึ้นและเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว รวมทั้งเป็นการต่อยอดจากแผนเดิม โดยมุ่งพัฒนาอุดมศึกษาไทยให้เป็นพลังหลักของการสร้างทุนมนุษย์ สร้างองค์ความรู้ และนวัตกรรม เพื่อรองรับการเปลี่ยนผ่านประเทศสู่เศรษฐกิจฐานความรู้และนวัตกรรม (Innovation-driven Economy) ตลอดจนสร้างความเข้มแข็งทางสังคม เศรษฐกิจ และความมั่นคงของชาติอย่างยั่งยืน แผนด้านการอุดมศึกษา เพื่อผลิตและพัฒนากำลังคนของประเทศ พ.ศ. ๒๕๖๔ – ๒๕๗๐ (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) จึงมีสถานะเป็นแผนระดับที่ ๓ เพื่อใช้เป็นกลไกสำคัญในการถ่ายทอดเป้าหมายและประเด็นการพัฒนาของแผนระดับที่ ๑ (ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๘๐) และแผนระดับที่ ๒ (แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนการปฏิรูปประเทศ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ) สู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม เน้นย้ำบทบาทอุดมศึกษาเป็นฐานการพัฒนากำลังคนและองค์ความรู้แบบก้าวกระโดดและยั่งยืนโดยไม่ทิ้งใครไว้ข้างหลัง ผ่านเจตนารมณ์ที่จะทำให้อุดมศึกษาไทยนำการพัฒนา เปิดโอกาสการเรียนรู้เพื่อพัฒนาสมรรถนะคนไทยให้มีความสามารถทางวิชาการและวิชาชีพ ตลอดจนการเรียนรู้ต่อเนื่องตลอดชีวิต

๔.๒ ขั้นตอนการดำเนินงาน

กระบวนการจัดทำแผนด้านการอุดมศึกษา เพื่อผลิตและพัฒนากำลังคนของประเทศ พ.ศ. ๒๕๖๔ – ๒๕๗๐ (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) เป็นกระบวนการเชิงยุทธศาสตร์ที่ต้องอาศัยการบูรณาการข้อมูลเชิงนโยบาย และการมีส่วนร่วมของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้แผนที่จัดทำสามารถตอบสนอง นโยบายรัฐบาล ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ อย่างมีประสิทธิภาพ และสอดคล้องกับทิศทางการพัฒนากำลังคนของประเทศ รวมทั้งสามารถเชื่อมโยงกับแผนยุทธศาสตร์ต่างๆ ภายในกระทรวง โดยมีขั้นตอนหลักประกอบด้วย

ขั้นตอนที่ ๑: การกำหนดกรอบแนวทางและขอบเขตของแผน (Planning Framework)

- วิเคราะห์กรอบกฎหมายที่เกี่ยวข้อง เช่น พระราชบัญญัติการอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๒ ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ รวมทั้งแผนต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเตรียมกำลังคนของประเทศ

- วิเคราะห์นโยบายรัฐบาลและบริบทเชิงยุทธศาสตร์

- กำหนดขอบเขต (Scope) และโครงสร้างของแผน รวมถึงกำหนดทีมคณะทำงาน เพื่อทำหน้าที่ศึกษาวิเคราะห์ และสรุปประเด็นที่จะเกี่ยวข้องกับการจัดทำแผนด้านการอุดมศึกษา เพื่อผลิตและพัฒนากำลังคนของประเทศ พ.ศ. ๒๕๖๔ – ๒๕๗๐ (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐)

ขั้นตอนที่ ๒: การวิเคราะห์บริบทและสถานการณ์ (Situational & Environmental Analysis)

- วิเคราะห์แนวโน้มโลก (Global Trends) และบริบทภายในประเทศ เช่น การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากร ความก้าวหน้าของเทคโนโลยี การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ภูมิรัฐศาสตร์ ภูมิเศรษฐศาสตร์ สภาวะสังคม เศรษฐกิจ และการเมือง

- ใช้เทคนิค Scenario Planning เพื่อคาดการณ์อนาคตของอุดมศึกษา ภายใต้บริบทที่เปลี่ยนแปลง สำหรับการกำหนดค่าเป้าหมาย ตัวชี้วัด และ KPI หลักของแผนในขั้นตอนต่อไป

- รวบรวม ประมวล และวิเคราะห์ข้อมูลเชิงสถิติและผลการดำเนินงานของสถาบันอุดมศึกษา จากข้อมูลสถิติอุดมศึกษา และจากข้อมูลของ UIS รวมทั้งแหล่งข้อมูลจากสถาบัน International ranking ระดับสากล

2021

ขั้นตอนที่ ๓: การระบุประเด็นยุทธศาสตร์ (Strategic Issue Identification)

- วิเคราะห์ปัญหาเชิงโครงสร้างของระบบอุดมศึกษา เช่น คุณภาพบัณฑิต คุณภาพอาจารย์ การเรียนการสอน การวิจัย การเชื่อมโยงกับอุตสาหกรรม และบทบาทของสถาบันอุดมศึกษาในการชั้นนำและให้ความรู้ต่อสังคมและประเทศ
- จัดเวทีหารือร่วมกับผู้ทรงคุณวุฒิในรูปแบบ focus group เพื่อกำหนดประเด็นยุทธศาสตร์ จุดเน้นในการขับเคลื่อน และวิเคราะห์โอกาสที่สำคัญของอุดมศึกษา

ขั้นตอนที่ ๔: การจัดทำร่างยุทธศาสตร์และเป้าหมาย (Strategic Formulation)

- กำหนด Vision, Mission, Strategic Goals ของแผนฉบับปรับปรุง
- จัดทำโครงสร้างยุทธศาสตร์ (เป้าประสงค์ กลยุทธ์หลัก และโครงการ Flagship)
- กำหนดตัวชี้วัดผลลัพธ์ (Outcome KPI) และเป้าหมายเชิงปริมาณ

ขั้นตอนที่ ๕: การตรวจสอบความสอดคล้องและบูรณาการ (Alignment & Integration)

- ตรวจสอบความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ แผนพัฒนาเศรษฐกิจ และแผนปฏิบัติการของกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม
- บูรณาการแผนกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น กระทรวงแรงงาน กระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง เป็นต้น

ขั้นตอนที่ ๖: การรับฟังความคิดเห็นและปรับปรุงร่างสุดท้าย (Stakeholder Hearing & Revision)

- ดำเนินการเวียนแจ้ง (ร่าง)แผน หรือ จัดเวทีเพื่อรับฟังความคิดเห็นจากสถาบันอุดมศึกษา ภาคเอกชนผู้ใช้นวัตกรรม และหน่วยงานภาครัฐ
- ประมวล รวบรวมข้อเสนอแนะ เพื่อนำมาพิจารณาประกอบการปรับปรุงร่างแผนตามข้อเสนอแนะ ข้อเสนอแนะที่มีประโยชน์ในการจัดทำและขับเคลื่อนแผน

ขั้นตอนที่ ๗: การนำเสนอและประกาศใช้แผน (Approval & Implementation)

- เสนอร่างแผนต่อคณะกรรมการการอุดมศึกษา รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม สภานโยบายอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม และคณะรัฐมนตรีตามลำดับ
- ประกาศใช้และเผยแพร่แผนไปยังสถาบันอุดมศึกษาทั้งในสังกัด และนอกสังกัด ทั้งรัฐและเอกชน รวมทั้งกระทรวง ทบวง กรม ต่างๆ เพื่อให้เห็นทิศทางในการขับเคลื่อนการอุดมศึกษาต่อไปในระยะ ๕ ปีข้างหน้า

โดยแผนด้านการอุดมศึกษาเพื่อผลิตและพัฒนากำลังคนของประเทศ พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๗๐ (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ที่จัดทำขึ้นตามขั้นตอนที่กำหนดทั้ง ๗ ขั้นตอน มีองค์ประกอบและรายละเอียดที่สำคัญ ดังนี้

๑. วิสัยทัศน์ของแผนด้านการอุดมศึกษา เพื่อผลิตและพัฒนากำลังคนของประเทศ พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๗๐ (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)

วิสัยทัศน์ : “อุดมศึกษาสร้างคน สร้างปัญญา ปลูกฝังคุณธรรม เพื่อพัฒนาสังคมไทยอย่างยั่งยืน” เป็นการกำหนดวิสัยทัศน์ที่พิจารณาจากผลผลิตที่เกิดขึ้นจากพันธกิจหลักของสถาบันอุดมศึกษา และบทบาทที่เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศ เพื่อให้เกิดการพัฒนาอย่างยั่งยืน

๒. พันธกิจของแผนด้านการอุดมศึกษา เพื่อผลิตและพัฒนากำลังคนของประเทศ พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๗๐ ฉบับปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐ ประกอบด้วย ๔ พันธกิจ

๒.๑ ยกระดับคุณภาพการอุดมศึกษาให้เทียบเคียงกับประเทศพัฒนาแล้ว สร้างปัญญาให้สังคมไทยและสังคมโลก ยกระดับศักยภาพทุนมนุษย์ให้เป็นปัจจัยเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน ยกระดับความเป็นนานาชาติ (Internationalization) ยกระดับศักยภาพวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรมให้เป็นแรงขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศ และการเปลี่ยนแปลงตามยุคโลกาภิวัตน์

๒๗

๒.๒ ถ่ายทอดองค์ความรู้และนวัตกรรมอย่างกว้างขวางและครอบคลุมผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในภาค การเกษตร อุตสาหกรรมและบริการ ให้สามารถนำวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรม มาใช้เพิ่ม ชีตความสามารถในการแข่งขันอย่างเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

๒.๓ ขยายโอกาสทางการศึกษาระดับอุดมศึกษาครอบคลุมประชากรวัยเรียน กลุ่มผู้ด้อยโอกาส วัยแรงงานและผู้สูงอายุให้เข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพ โดยเฉพาะกลุ่มผู้ด้อยโอกาส ให้ความสำคัญกับ การพัฒนาทักษะและสมรรถนะตามความต้องการของตลาดแรงงาน การสร้างงานและการเป็นผู้ประกอบการ ในท้องถิ่นหรือภูมิภาคของตนเอง

๒.๔ ยกระดับระบบอุดมศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลที่สอดคล้องกับความเป็นอิสระในการบริหาร จัดการตนเองของสถาบันอุดมศึกษา สามารถพัฒนาระบบบริหารแบบมีอาชีพ ด้วยการกำหนดจุดเน้นเพื่อ การพัฒนาสถาบันอุดมศึกษาที่หลากหลาย (Reinventing University) ให้เกิดประโยชน์ต่อการพัฒนาประเทศ ในมิติต่าง ๆ

๓. ยุทธศาสตร์เพื่อการพัฒนาการอุดมศึกษา ประกอบด้วย ๓ ยุทธศาสตร์ ดังนี้

๓.๑ ยุทธศาสตร์ที่ ๑ พัฒนาศักยภาพคน (Capacity Building) ตอบสนอง ๔ เป้าหมาย ขับเคลื่อน ด้วย ๓ แนวทาง ๑๔ กลยุทธ์ และมีตัวชี้วัด ๑๑ ตัวชี้วัด

๓.๒ ยุทธศาสตร์ที่ ๒ ส่งเสริมระบบนิเวศวิจัยอุดมศึกษา (Research Ecosystem Building) ตอบสนอง ๓ เป้าหมาย ขับเคลื่อนด้วย ๒ แนวทาง ๙ กลยุทธ์ และมีตัวชี้วัด ๑๑ ตัวชี้วัด

๓.๓ ยุทธศาสตร์ที่ ๓ จัดระบบอุดมศึกษาใหม่ (Higher Education Transformation) ตอบสนอง ๓ เป้าหมาย ขับเคลื่อนด้วย ๔ แนวทาง ๗ กลยุทธ์ และมีตัวชี้วัด ๘ ตัวชี้วัด

โดยแต่ละยุทธศาสตร์มีเป้าหมาย ดังนี้

ยุทธศาสตร์	เป้าหมาย
ยุทธศาสตร์ที่ ๑ พัฒนาศักยภาพคน	๑. การจัดการศึกษาเพื่อการเรียนรู้ตลอดช่วงชีวิต (Lifelong Learning) เปิดโอกาสการเข้าถึงการศึกษา อย่างมีคุณภาพ มาตรฐาน และยืดหยุ่นเหมาะสมกับ กำลังคนทุกกลุ่มวัย (Enhancing Curriculums for Desired Learning Outcomes) ๒. บัณฑิต/กำลังคนได้รับการพัฒนาและยกระดับทักษะ (Re Skills Up Skills and New Skills) เพื่อการทำงาน และการดำรงชีวิต (Soft & Hard Skills & Transversal Skills) ให้มีคุณภาพและปริมาณรองรับการพัฒนา ประเทศตามการเปลี่ยนแปลงของกระแสโลก ๓. บัณฑิต/กำลังคนมีความตระหนักรู้ ปรับเปลี่ยนวิถี การดำรงชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม รองรับและ สอดคล้องเศรษฐกิจหมุนเวียน (Circular Economy) เพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน ๔. การสร้างเสริมบุคลากรให้มีศักยภาพสูงและความ เชี่ยวชาญเฉพาะ ศาสตร์ (Enhancement of Brainpower & Concentration of Talents)
ยุทธศาสตร์ที่ ๒ ส่งเสริมระบบนิเวศวิจัย อุดมศึกษา	๑. การวิจัยเพื่อสร้างองค์ความรู้ เทคโนโลยีและ นวัตกรรมถ่ายทอดและประยุกต์ใช้ (Research Innovation and Technology Transfer) เพื่อความ ยั่งยืนในมิติทางเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม

	๒. ทรัพยากรด้านการวิจัยและพัฒนาในระบบอุดมศึกษามีประสิทธิภาพสามารถสร้างขีดความสามารถทั้งทางวิชาการและการนำไปใช้งานจริง ๓. นิเวศสถาบันอุดมศึกษาเอื้อต่อการเพิ่มพูนทักษะผู้ประกอบการและพัฒนาศักยภาพทางธุรกิจ (Corporate University, Start-up, Spin-off, Incubator และ Accelerator) รวมถึงระบบทรัพย์สินทางปัญญาและถ่ายทอดเทคโนโลยีมีประสิทธิภาพส่งต่อผลงานสู่สังคมและเศรษฐกิจ (Research Administration and Support Office)
--	--

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ จัดระบบอุดมศึกษาใหม่

๑. ระบบอุดมศึกษามีประสิทธิภาพในการบริหารจัดการทรัพยากรที่สร้างผลสัมฤทธิ์และคุ้มค่าต่อการลงทุนในการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา (Performance - Based) โดยยึดหลักธรรมาภิบาล
๒. สถาบันอุดมศึกษามีความเป็นเลิศตามอัตลักษณ์/จุดแข็ง เพื่อให้เกิดคุณภาพในระบบอุดมศึกษา และสะท้อนผลลัพธ์ (Outcome - based)
- สอดคล้องกับความต้องการของชุมชน/พื้นที่/ประเทศ
๓. สถาบันอุดมศึกษาเป็นที่ยอมรับในระดับนานาชาติ สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบันและตอบสนองต่อโลกในศตวรรษที่ ๒๑

๔. การขับเคลื่อนสำคัญจากประเด็นสำคัญของกรอบนโยบายและยุทธศาสตร์การอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐ นโยบายของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม และนโยบายและแผนที่เกี่ยวข้อง นำไปสู่การกำหนด ๗ นโยบายหลัก (Flagship Policies) และ ๓ กลไกหลัก (Flagship Mechanisms) ตามความสำคัญเร่งด่วน (Priorities Setting) ที่สอดคล้องกับพันธกิจ ๔ ประการ (การจัดการศึกษา การวิจัยและการสร้างนวัตกรรม การบริการวิชาการแก่สังคม และการทะนุบำรุงศิลปและวัฒนธรรม) และทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดในระบบอุดมศึกษา เพื่อมุ่งเน้นการขับเคลื่อนที่สำคัญให้บรรลุผลเป็นรูปธรรมภายในระยะ ๓ ปี (ระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๖๘) บนพื้นฐานของความตรงประเด็น (Relevance) ประสิทธิภาพ (Effectiveness) และประสิทธิภาพ (Efficiency) ดังนี้

๔.๑ นโยบายหลัก (Flagship Policies) ๗ ประเด็น ประกอบด้วย

FP๑: กำลังคนสมรรถนะและศักยภาพสูงตอบโจทย์การพัฒนาอุตสาหกรรมตามโมเดล BCG (ด้านการเกษตรและอาหาร การแพทย์และสุขภาพ การท่องเที่ยว และพลังงาน รวมถึงวัสดุและเคมี ชีวภาพ) และอุตสาหกรรมเป้าหมายตามกรอบนโยบายและยุทธศาสตร์ อววน.

FP๒: กำลังคนระดับสูงที่มีทักษะรองรับอุตสาหกรรมและบริการใหม่แห่งอนาคตเพิ่มขึ้น

FP๓: วิสาหกิจชุมชน ระบบเศรษฐกิจฐานรากและเศรษฐกิจฐานนวัตกรรม รวมถึง SMEs, IDEs และ Deep Tech: Start Up มีความเข้มแข็ง และสร้างมูลค่าเชิงพาณิชย์

FP๔: การรองรับสังคมสูงวัย และการเรียนรู้ตลอดชีวิต โดยสมบูรณ์

FP๕: การสร้างความเป็นเลิศ ทั้งด้านวิทยาศาสตร์ และด้านสังคมศาสตร์ มนุษยศาสตร์และศิลปกรรมศาสตร์

FP๖: ศูนย์กลางความเชี่ยวชาญระดับนานาชาติ (Hub of Talent & Knowledge)

FP๗: โครงสร้างพื้นฐานด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรมในสถาบันอุดมศึกษาที่เข้มแข็ง

๔.๒ กลไกหลัก (Flagship Mechanisms) ๓ ประเด็น ประกอบด้วย

FM๑: การปฏิรูประบบการเงินและงบประมาณที่มุ่งผลสัมฤทธิ์

FM๒: การส่งเสริมธรรมาภิบาล ให้มีความโปร่งใส ตรวจสอบได้

FM๓: การยกระดับฐานข้อมูลระบบอุดมศึกษาให้มีความน่าเชื่อถือ ถูกต้อง แม่นยำ มีเสถียรภาพ

๕. Milestone ผลลัพธ์และผลกระทบจากการพัฒนา

๕.๑ หมายเหตุ (Milestone) ของการพัฒนาการอุดมศึกษา ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) แบ่งเป็น ๒ ช่วง ดังนี้

ช่วงที่ ๑: การอุดมศึกษาเป็นปัจจัยสนับสนุนการพลิกโฉมประเทศไทยหลังวิกฤตโควิด ๑๙ (Higher Education is Key Enablers for Thailand's Transformation in the Post Covid – ๑๙)

Milestone I: กำลังคนทุกช่วงวัย ได้รับการพัฒนาตามปรัชญาการอุดมศึกษาไทยในทุกมิติ สอดคล้องกับความต้องการของภาคการเกษตร ภาคอุตสาหกรรม และภาคบริการ ภายในปี พ.ศ. ๒๕๖๖

Milestone II: ความเข้มแข็งทางนิเวศอุดมศึกษา นำไปสู่การผลักดันภาคเศรษฐกิจและสังคม ภายในปี พ.ศ. ๒๕๖๗

Milestone III: ศูนย์กลางความเชี่ยวชาญในระดับนานาชาติ ภายในปี พ.ศ. ๒๕๖๘

ช่วงที่ ๒: การอุดมศึกษาเพื่อความยั่งยืนของไทย (Higher Education for Sustainable Thailand)

Milestone IV: การใช้ประโยชน์จากทรัพยากรอุดมศึกษาอย่างเต็มศักยภาพภายในปี พ.ศ. ๒๕๖๙

Milestone V: การอุดมศึกษาพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมไทยอย่างยั่งยืนจากองค์ความรู้ด้านสังคมศาสตร์ และด้านวิทยาศาสตร์ ด้วยวิจัยและนวัตกรรมแบบก้าวกระโดด โดยไม่ทิ้งใครไว้ข้างหลัง เพื่อเริ่มเข้าสู่ประเทศพัฒนาแล้ว ภายในปี พ.ศ. ๒๕๗๐

๕.๒ กำหนดผลลัพธ์และผลกระทบของการพัฒนาอุดมศึกษาต่อเป้าหมายของประเทศโดยพิจารณาจากตัวชี้วัดที่เป็นสากล มาเพื่อใช้เทียบเคียงความสำเร็จในการขับเคลื่อนแผนเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

SUPER IMPACT: การอุดมศึกษาไทยเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนประเทศเริ่มเข้าสู่ประเทศพัฒนาแล้ว ภายในปี พ.ศ. ๒๕๗๐

Impact: ความก้าวหน้าของคนอยู่ในระดับสูง Human Achievement Index: HAI = ๐.๗๒๐๙ และการพัฒนามนุษย์อยู่ในระดับสูงมาก Human Development Index (HDI) = ๐.๘๒๕

๔.๓ เป้าหมายของงาน

สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ดำเนินการตาม มาตรา ๑๑ แห่ง พ.ร.บ.ระเบียบบริหารราชการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม พ.ศ. ๒๕๖๒ ในการจัดทำแผน โดยทบทวนและปรับปรุงแผนด้านการอุดมศึกษาเพื่อผลิตและพัฒนากำลังคนของประเทศ พ.ศ. ๒๕๖๔ – ๒๕๗๐ ให้สอดคล้องกับบริบทของประเทศที่สำคัญในช่วง พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐ กรอบแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ กรอบนโยบายและยุทธศาสตร์การอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐ และจัดทำคู่ขนานไปกับแผนด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐ โดยแผนด้านการอุดมศึกษาเพื่อผลิตและพัฒนากำลังคนของประเทศ พ.ศ. ๒๕๖๔ – ๒๕๗๐

๖
กค

(ฉบับปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ได้ผ่านกระบวนการกลั่นกรองและพิจารณาให้ความเห็นชอบจาก คณะกรรมการการอุดมศึกษา ครั้งที่ ๘/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๑๗ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๔ รัฐมนตรีว่าการกระทรวง การอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม เมื่อวันที่ ๑๐ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๔ สภานโยบายการ อุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ ครั้งที่ ๓/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๑๕ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๔ สภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ครั้งที่ ๑๒/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๑ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๔ และ คณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบ เมื่อวันที่ ๑๓ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๕ โดยได้มีการแถลงแผนต่อประชาคม อุดมศึกษาเมื่อวันที่ ๑๐ เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๖ เพื่อให้สถาบันอุดมศึกษาในสังกัด และกำกับของกระทรวง การอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม พิจารณานำไปขับเคลื่อนการจัดการอุดมศึกษา และการจัดสรร ทรัพยากรให้เป็นไปตามมาตรา ๕ (๓) และมาตรา ๗ แห่ง พ.ร.บ. การอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๒ ตามลำดับ

๕. ผลสำเร็จของงาน (เชิงปริมาณ/คุณภาพ)

เชิงปริมาณ

๕.๑ แผนด้านการอุดมศึกษา เพื่อผลิตและพัฒนากำลังคนของประเทศ พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๗๐ (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ฉบับสมบูรณ์

๕.๒ สถาบันอุดมศึกษาทั้งของรัฐและเอกชน รวม ๑๕๓ แห่ง เข้าร่วมรับฟังการนำเสนอทิศทางและ จุดเน้นของแผนด้านการอุดมศึกษา เพื่อผลิตและพัฒนากำลังคนของประเทศ พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๗๐ (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)

เชิงคุณภาพ

๕.๓ ครม. เห็นชอบแผนด้านการอุดมศึกษา เพื่อผลิตและพัฒนากำลังคนของประเทศ พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๗๐ (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ตามมาตรา

๕.๔ สถาบันอุดมศึกษานำแผนด้านการอุดมศึกษา เพื่อผลิตและพัฒนากำลังคนของประเทศ พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๗๐ (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ไปใช้เป็นกรอบทิศทางในการจัดทำแผนระดับสถาบัน

๖. การนำไปใช้ประโยชน์/ผลกระทบ

๖.๑ ถ่ายทอดแผนด้านการอุดมศึกษา เพื่อผลิตและพัฒนากำลังคนของประเทศ พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๗๐ (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ให้กับสถาบันอุดมศึกษาของรัฐและเอกชน ทั้งในและนอกสังกัด รวมทั้งสิ้น ๑๗๑ สถาบัน เพื่อนำไปจัดทำแผนของแต่ละสถาบัน

๖.๒ สื่อสารและส่งต่อแผนด้านการอุดมศึกษา เพื่อผลิตและพัฒนากำลังคนของประเทศ พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๗๐ (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ให้กับกระทรวง ทบวง กรม และหน่วยงานอิสระ เพื่อให้ทราบ แนวทางการพัฒนาการอุดมศึกษาของประเทศ

๖.๓ นำยุทธศาสตร์ แนวทาง กลยุทธ์ มาตรการ และ flagship Project ของแผนด้านการอุดมศึกษา เพื่อผลิตและพัฒนากำลังคนของประเทศ พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๗๐ (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ไปเชื่อมโยงกับกรอบนโยบายและยุทธศาสตร์การอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐

๗. ความยั่งยืนและขับเคลื่อนในการดำเนินการ

๗.๑ การจัดทำแผนด้านการอุดมศึกษา เพื่อผลิตและพัฒนากำลังคนของประเทศ (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ให้แล้วเสร็จภายใต้กรอบระยะเวลาและเป็นไปตามกระบวนการและขั้นตอนที่ระเบียบ หรือกฎหมายกำหนด จำเป็นต้องอาศัยกลไกความร่วมมือจากผู้ที่เกี่ยวข้องทุกภาคส่วน และดำเนินการสื่อสาร เพื่อทำความเข้าใจถึงเหตุผลความจำเป็นในการกำหนดยุทธศาสตร์ และคำเป้าหมาย เพื่อให้ได้รับความยอมรับ ในการขับเคลื่อนแผนในระยะต่อไป

๗.๒ การกำหนดขั้นตอนในการเสนอแผนมีขั้นตอนที่ยาว ซับซ้อน และมีการกลั่นกรองหลายขั้นตอน โดยจะต้องจัดทำรายละเอียดชี้แจง ซึ่งประกอบไปด้วยกรรมการและคณะอนุกรรมการ ดังนี้ คณะอนุกรรมการ

๑๓๗

ด้านนโยบายและแผน คณะกรรมการการอุดมศึกษา รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม สภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม สภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และคณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบ และดำเนินการจัดส่งให้สถาบันอุดมศึกษาทั้งรัฐและเอกชน เพื่อทราบแนวทางในการขับเคลื่อนการอุดมศึกษาของประเทศ

๗.๓ นโยบายของผู้บริหารในขณะนั้นต้องการเชื่อมโยงทั้ง ๓ แผน ประกอบด้วย แผนด้านการอุดมศึกษา เพื่อผลิตและพัฒนาากำลังคนของประเทศ พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๗๐ (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ที่ได้ดำเนินการแล้วเสร็จ กับกรอบนโยบายและยุทธศาสตร์การอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม และแผนด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐ ซึ่งอยู่ในระหว่างดำเนินการ ส่งผลให้แผนด้านการอุดมศึกษา เพื่อผลิตและพัฒนาากำลังคนของประเทศ พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๗๐ (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ต้องมีการทบทวนประเด็นที่เกี่ยวข้องกัน รวมทั้งชะลอเพื่อให้กระบวนการจัดทำแผนทั้งสองแล้วเสร็จเพื่อเสนอต่อ ครม. ไปพร้อมกัน

๘. ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการ

๘.๑ การอุดมศึกษาประกอบด้วยพันธกิจหลักสองภารกิจในการผลิตและพัฒนากำลังคน การวิจัยและพัฒนาเพื่อสร้างองค์ความรู้ โดยทิศทางการผลิตกำลังคนอยู่ในความรับผิดชอบของสำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ภายใต้แผนด้านการอุดมศึกษา เพื่อการผลิตและพัฒนาากำลังคนของประเทศ (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ขณะที่ทิศทางการวิจัยอยู่ภายใต้แผนด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐ จึงเป็นการแยกทั้งสองพันธกิจของการอุดมศึกษาออกจากกันส่งผลให้แผนด้านการอุดมศึกษาจะกำหนดเพียงประเด็นการพัฒนาระบบนิเวศวิจัยในสถาบันอุดมศึกษาได้เพียงประเด็นเดียว โดยไม่ครอบคลุมทิศทางการวิจัยในภาพรวมของสถาบัน

๘.๒ การเปลี่ยนแปลงของบริบทโลกและของประเทศเป็นไปอย่างรวดเร็วและซับซ้อนขึ้น โดยมีความแตกต่างหลากหลายของปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการพัฒนาประเทศและบทบาทของอุดมศึกษาซึ่งแผนด้านการอุดมศึกษา เพื่อผลิตและพัฒนาากำลังคนของประเทศ พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๗๐ (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) จะต้องครอบคลุมทุกกลุ่มสถาบันและทุกสังกัดที่มีการจัดการเรียนการสอนในระดับอุดมศึกษาทำให้ต้องใช้ความรอบคอบในการกำหนดยุทธศาสตร์ การวางมาตรการกำหนดแนวทางของแผน เพื่อให้เชื่อมโยงกับแผนที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาากำลังคน และการพัฒนางานวิจัย และองค์ความรู้ รวมทั้งกลไกหรือมาตรการต่าง ๆ ที่ภาครัฐได้กำหนดขึ้น ที่แผนสามารถรองรับและตอบสนองการเปลี่ยนแปลงรวมทั้งสามารถปรับบทบาทของอุดมศึกษาเข้ามามีส่วนในการขับเคลื่อนนโยบายของประเทศในการสร้างคนที่มีทักษะของศตวรรษที่ ๒๑ และมุ่งสู่ความมั่นคงผ่านนโยบาย Thailand ๔.๐

๘.๓ ข้อมูลที่ใช้ในการจัดทำแผนยังขาดความสมบูรณ์ครบถ้วน ทำให้ต้องใช้ระยะเวลาและความทุ่มเทในการเตรียมและหาข้อมูลเพื่อนำมาวิเคราะห์ ทั้งที่ข้อมูลบางอย่างเป็นข้อมูลซึ่งสถาบันอุดมศึกษาดำเนินการ แต่สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมยังไม่ได้จัดเก็บ หรืออยู่ในระหว่างการพัฒนาแบบในการจัดเก็บ ทำให้ไม่สามารถนำข้อมูลมาวิเคราะห์ หรือกำหนดเป็นเป้าหมายได้

๙. ข้อเสนอแนะ

๙.๑ สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมต้องปรับบทบาทไปเป็น Regulator โดยมีหน้าที่หลักสำคัญคือการวิเคราะห์สภาพปัญหาอุดมศึกษาที่เป็นภาพรวมนำมากำหนดนโยบายและชี้ทิศทางเพื่อให้การจัดสรรงบประมาณหรือทรัพยากรที่เหมาะสมและเกิดประสิทธิภาพ แก้ปัญหาได้อย่างทันที่ และให้ความสำคัญกับการประเมินคุณภาพ การประเมินองค์กร Good governance การประเมินขีดความสามารถของสถาบันอุดมศึกษาใน มิติต่าง ๆ ทั้งการเรียนการสอน การวิจัย การบริหารจัดการเป็นต้น รวมทั้งจัดทำระบบฐานข้อมูลอุดมศึกษาเพื่อใช้ในการประกอบการตัดสินใจตามภารกิจใหม่ดังกล่าวข้างต้น

2

๙.๒ การจัดทำแผนที่เป็นแผนด้านการอุดมศึกษาของประเทศควรเป็นการบูรณาการทั้งภายนอกและภายในหน่วยงาน รวมทั้งผู้มีส่วนได้ส่วนเสียซึ่งใช้ผลผลิตของอุดมศึกษาทั้งองค์ความรู้ การบริการวิชาการ และการผลิตกำลังคนโดยเฉพาะภายในหน่วยงานซึ่งเป็นผู้กำหนดกลไกสำหรับการขับเคลื่อน กำหนดระเบียบ และมีผลต่อการวางทิศทางของแผนควรเข้ามามีส่วนร่วมการจัดทำแผนมากขึ้น

๙.๓ พัฒนาระบบเครือข่ายร่วมระหว่างสำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม และสถาบันอุดมศึกษา อย่างเป็นระบบ และในทุกมิติของภารกิจเพื่อสนับสนุนการปฏิบัติงานที่จำเป็นต้องขอสนับสนุนข้อมูลอย่างเร่งด่วน

๙.๔ พัฒนาศูนย์กลางที่เกี่ยวกับการจัดทำแผนด้านการอุดมศึกษาของประเทศ โดยเฉพาะเทคนิค foresight การค้นหาข้อมูล รวมทั้งการใช้ AI ในการสนับสนุนการพัฒนากลยุทธ์ และมาตรการในการขับเคลื่อนการอุดมศึกษาของประเทศ รวมทั้งการประเมินและติดตามผลการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ที่สำคัญ เพื่อใช้ในการรายงานต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๑๐. การเผยแพร่ผลงาน

สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ได้เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ สร้างการรับรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับแผนด้านการอุดมศึกษา เพื่อการผลิตและพัฒนาากำลังคนของประเทศ พ.ศ. ๒๕๖๔ -๒๕๗๐ (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) ให้กับประชาคมอุดมศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยการจัดประชุมชี้แจงเพื่อการขับเคลื่อนแผน จัดส่งเล่มแผน และเผยแพร่สาระสำคัญของแผน ผ่านหน้าเพจกระทรวง เพจสำนักงานปลัดกระทรวง และเพจเฟซบุ๊กของกระทรวงเพื่อนำไปสู่การร่วมขับเคลื่อนสู่การปฏิบัติ เป็นกรอบทิศทางในการพัฒนาศักยภาพทรัพยากรมนุษย์และเป็นกรอบแนวทางในการดำเนินงานตามพันธกิจให้สอดคล้องกับประเด็นและเป้าหมายการพัฒนาประเทศที่เป็นรูปธรรม ปรับเปลี่ยนกระบวนทัศน์การอุดมศึกษาจากที่เป็นอยู่ในปัจจุบันสู่ทิศทางใหม่ในอนาคตเพื่อการบรรลุผลลัพธ์ตามเป้าหมายการพัฒนาของแผน

๑๑. ผู้มีส่วนร่วมในผลงาน (ถ้ามี)

- ๑) นางสาวปิยมาภรณ์ รอดบาง.....สัดส่วนผลงานร้อยละ ๑๐.....
๒) นางสาวน้ำเพชร ชาเทพ.....สัดส่วนผลงานร้อยละ ๑๐.....

ขอรับรองว่าผลงานดังกล่าวข้างต้นเป็นความจริงทุกประการ

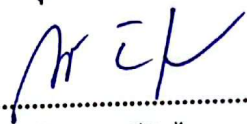
(ลงชื่อ).....
(นายจักรกฤษณ์ ลิ้มปิยะเชิฐ)

ผู้ขอประเมิน

ขอรับรองว่าสัดส่วนการดำเนินการข้างต้นเป็นความจริงทุกประการ (ถ้ามี)

รายชื่อผู้มีส่วนร่วมในผลงาน	ลายมือชื่อ
นางสาวปิยมาภรณ์ รอดบาง	ปิยมาภรณ์
นางสาวน้ำเพชร ชาเทพ	น้ำเพชร

ได้ตรวจสอบแล้วขอรับรองว่าผลงานดังกล่าวข้างต้นถูกต้องตรงกับความเป็นจริงทุกประการ

(ลงชื่อ).....

(นายนิคม ปัญญาทวีกิจไพศาล)

ผู้อำนวยการกองยุทธศาสตร์และแผนงาน
รณ. ทปช. ด้านยุทธศาสตร์และแผน อววน.

วันที่ ๑๗ / ต.ค. / ๒๕๖๘

ผู้บังคับบัญชาที่กำกับดูแล

(ลงชื่อ).....

(ศาสตราจารย์สุภชัย นพุมานกุล)

ปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

วันที่ ๒๐... / ต.ค. / ๒๕๖๘

ผู้บังคับบัญชาที่เหนือขึ้นไป

หมายเหตุ คำรับรองจากผู้บังคับบัญชาอย่างน้อยสองระดับ คือ ผู้บังคับบัญชาที่กำกับดูแล และผู้บังคับบัญชาที่เหนือขึ้นไปอีกหนึ่งระดับ เว้นแต่ในกรณีที่ผู้บังคับบัญชาดังกล่าวเป็นบุคคลคนเดียวกัน ก็ให้คำรับรองหนึ่งระดับได้

**แบบการเสนอผลงาน
(ระดับเชี่ยวชาญ)**

ส่วนที่ ๑ ข้อมูลบุคคล/ตำแหน่ง

ชื่อผู้ขอประเมิน.....นายจักรกฤษณ์..ลิมปิษฐ์.....

♦ ตำแหน่งปัจจุบัน.....นักวิเคราะห์นโยบายและแผน...ประเภทวิชาการ ระดับชำนาญการพิเศษ.....

หน้าที่ความรับผิดชอบของตำแหน่งปัจจุบัน

ปฏิบัติงานในฐานะผู้อำนวยการกลุ่มซึ่งต้องกำกับ แนะนำ ตรวจสอบการปฏิบัติงานของ
ผู้ร่วมปฏิบัติงานโดยใช้ความรู้ ความสามารถ ประสบการณ์และความชำนาญงานสูงมากด้านวิเคราะห์นโยบาย
และแผนด้านการอุดมศึกษาเพื่อผลิตและพัฒนากำลังคนของประเทศเพื่อยกระดับขีดความสามารถ
ในการแข่งขันของประเทศ ปฏิบัติงานที่ต้องตัดสินใจหรือแก้ปัญหาที่ยากมาก และปฏิบัติงานอื่นตามที่ได้รับ
มอบหมาย

๑. ด้านการปฏิบัติการ

๑.๑ กำกับ ควบคุม การจัดทำข้อเสนอนโยบาย ยุทธศาสตร์ และทิศทางการพัฒนา
การอุดมศึกษาให้สอดคล้องกับนโยบายทิศทางการพัฒนาประเทศ

๑.๒ กำกับ ควบคุม การจัดทำแผนด้านการอุดมศึกษาเพื่อผลิตและพัฒนากำลังคนของประเทศ
เพื่อให้บรรลุตามเป้าหมายและผลสัมฤทธิ์ที่กำหนด

๑.๓ กำกับ ควบคุม การจัดทำแผนปฏิบัติการการอุดมศึกษาเพื่อให้หน่วยงานในสังกัดและ
ผู้ที่เกี่ยวข้องใช้เป็นกรอบในการดำเนินงานและเป็นแนวทางในการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานของ
หน่วยงานให้บรรลุผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมายการให้บริการกระทรวง

๑.๔ กำกับ ควบคุม การจัดทำข้อเสนอกรอบวงเงินงบประมาณประจำปีด้านการอุดมศึกษา
ในภาพรวมของกระทรวงให้ครบถ้วน ถูกต้อง ทันตามระยะเวลาที่กำหนด

๑.๕ ศึกษา วิจัย วิเคราะห์กำหนดแนวทาง และให้คำปรึกษาในการจัดทำข้อเสนอระบบการจัดสรร
และบริหารงบประมาณบูรณาการที่มุ่งผลสัมฤทธิ์ตามกรอบวงเงินให้สอดคล้องกับนโยบาย ยุทธศาสตร์ และ
แผนด้านการอุดมศึกษา

๑.๖ กำกับ ติดตาม ประเมิน และจัดทำรายงานผลแผนด้านการอุดมศึกษาเพื่อผลิตและพัฒนา
กำลังคนของประเทศ และแผนปฏิบัติการการอุดมศึกษา

๑.๗ พัฒนาและปรับปรุงระบบงาน เพื่อให้เกิดความมั่นใจว่าระบบงานที่ตั้งไว้สามารถสนับสนุนงาน
ต่างๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับความต้องการของสำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา
วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม และสภาการณปัจจุบัน

๑.๘ ให้คำปรึกษา และข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ในการปฏิบัติงานด้านจัดทำข้อเสนอแนะนโยบาย
และแผนด้านการอุดมศึกษาเพื่อผลิตและพัฒนากำลังคนของประเทศ และแก้ไขปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นแก่
เจ้าหน้าที่ในระดับรองลงมาในสายงาน ผู้ร่วมงาน หรือหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไป
อย่างราบรื่น และแล้วเสร็จตามเวลาที่กำหนด

๑.๙ สอนงาน ถ่ายทอดความรู้ หรือถ่ายทอดฝึกอบรมแก่เจ้าหน้าที่ในระดับรองลงมา ผู้ร่วมงาน
หรือหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้เกิดการเรียนรู้และถ่ายทอดหลักการทำงานภายในกระทรวงฯ และ
สามารถนำไปปรับใช้ ในการทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

๑.๑๐ ศึกษา และติดตามเทคโนโลยีองค์ความรู้ใหม่ๆ กฎหมาย และระเบียบต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับ
งานเพื่อนำมาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด

กัม

๑.๑๑ ปฏิบัติงาน และสนับสนุนงานอื่นๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย เพื่อสนับสนุนให้หน่วยงานและสำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม บรรลุภารกิจที่กำหนดไว้

๒. ด้านการวางแผน

๒.๑ วางแผนหรือร่วมดำเนินการวางแผนงานที่เกี่ยวข้องกับยุทธศาสตร์และแผนปฏิบัติการด้านการอุดมศึกษาเพื่อผลิตและพัฒนากำลังคนของประเทศ ระยะต่างๆ ของสำนักงานปลัดกระทรวงและกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

๒.๒ วางแผนงานและโครงการในภาพรวมของกลุ่ม รวมถึงกำกับติดตาม และแก้ไขปัญหาในการปฏิบัติงาน และติดตามประเมินผลเพื่อให้เป็นไปตามเป้าหมายผลสัมฤทธิ์ที่กำหนด

๓. ด้านการประสานงาน

๓.๑ ประสานสัมพันธ์กับสมาชิกในทีมงานโดยมีบทบาทในการชี้แนะ จูงใจ ทีมงานหรือหน่วยงานอื่นในระดับกอง/กลุ่ม/ศูนย์เพื่อให้เกิดความร่วมมือและผลสัมฤทธิ์ตามที่กำหนดไว้

๓.๒ ชี้แจง ให้ข้อคิดเห็นในที่ประชุมคณะกรรมการหรือคณะทำงานต่างๆ เพื่อเป็นประโยชน์และเกิดความร่วมมือในการดำเนินงานร่วมกัน

๔. ด้านการบริการ

๔.๑ ให้คำปรึกษา แนะนำแก่ข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา และคณาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน ด้านการอุดมศึกษาเพื่อผลิตและพัฒนากำลังคนของประเทศ

๔.๒ จัดการฝึกอบรมหรือถ่ายทอดความรู้หรือนิเทศงานให้แก่พนักงานหรือเจ้าหน้าที่ในหน่วยงานเพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจและสามารถปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้องสมบูรณ์และมีประสิทธิภาพ

๔.๓ จัดทำและพัฒนางานวิชาการในรูปแบบเอกสารทางวิชาการ คู่มือ หลักเกณฑ์และวิธีการเพื่อใช้เป็นแนวทางปฏิบัติให้แก่เจ้าหน้าที่ หรือผู้สนใจทั่วไปนำไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์

◆ ตำแหน่งที่จะแต่งตั้งนักวิเคราะห์นโยบายและแผน...ประเภทวิชาการ ระดับเชี่ยวชาญ.....

ปฏิบัติงานในฐานะผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านนโยบายและยุทธศาสตร์ รับผิดชอบในงานด้านนโยบายและยุทธศาสตร์กระทรวง และแผนการปฏิบัติราชการของกระทรวง และสำนักงานปลัดกระทรวง รวมถึงการจัดทำแผนงาน/โครงการตามนโยบายที่ได้รับมอบหมาย ปฏิบัติงานที่ต้องตัดสินใจหรือแก้ปัญหาในทางวิชาการที่ยากและซับซ้อนมาก ซึ่งมีผลกระทบในวงกว้าง ซึ่งเป็นงานที่มีหน้าที่ความรับผิดชอบที่ต้องอาศัยความรู้ความสามารถ ประสบการณ์ และความเชี่ยวชาญและความชำนาญงานเป็นพิเศษในเชิงวิชาการ และปฏิบัติงานอื่นตามที่ได้รับมอบหมาย

๑. ด้านการปฏิบัติการ

๑.๑ ให้คำปรึกษา แนะนำ ให้ความเห็นเกี่ยวกับการจัดทำข้อเสนอนโยบายและแผน การพัฒนากระบวนการจัดทำนโยบาย ยุทธศาสตร์ และกลยุทธ์ ด้านการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม นำไปสู่การปฏิบัติ การติดตามประเมินผลและการรายงาน รวมทั้งการพัฒนาแผนงาน โครงการเชิงรุกของกระทรวงและสำนักงานปลัดกระทรวง

๑.๒ ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย ให้ข้อเสนอแนะแนวทางการจัดทำนโยบายและยุทธศาสตร์กระทรวง และ แผนการปฏิบัติราชการของกระทรวงและสำนักงานปลัดกระทรวง เพื่อให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บท แผนการปฏิรูปประเทศ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนด้านการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมของประเทศ

๑.๓ ศึกษา วิเคราะห์ ประสาน ให้ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะการขับเคลื่อนการดำเนินงานตามนโยบาย รัฐบาล นโยบายและยุทธศาสตร์กระทรวง และแผนการปฏิบัติราชการของกระทรวงและสำนักงานปลัดกระทรวงไปสู่การปฏิบัติตลอดจนการจัดทำงบประมาณและแผนปฏิบัติการประจำปีของกระทรวงและสำนักงานปลัดกระทรวง

๑
กค

๑.๔ ศึกษา วิเคราะห์ให้คำปรึกษา แนะนำ และให้ความเห็นเกี่ยวกับการกำหนดและพัฒนาตัวชี้วัด เพื่อการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานของกระทรวงและสำนักงานปลัดกระทรวง ทั้งในด้านผลการดำเนินงาน และการใช้จ่ายงบประมาณของกระทรวงและสำนักงานปลัดกระทรวง

๑.๕ ศึกษา วิเคราะห์ให้คำปรึกษา แนะนำ และบริหารจัดการการเกี่ยวกับการผลักดันงาน/โครงการสำคัญตาม นโยบายของผู้บริหารกระทรวง ทั้งระดับกระทรวงและสำนักงานปลัดกระทรวง

๑.๖ ปฏิบัติงานช่วยผู้อำนวยการในการดำเนินงานด้านนโยบายและยุทธศาสตร์ การบริหารจัดการ และการควบคุมดูแลงาน รวมทั้งเป็นผู้แทนหรือเข้าร่วมประชุมคณะกรรมการต่างๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย

๒. ด้านการวางแผน

๒.๑ ร่วมวางแผน หรือร่วมดำเนินการวางแผน โดยให้ข้อเสนอแนะในการเชื่อมโยงหรือบูรณาการ แผนงาน โครงการในระดับกลยุทธ์ของสำนักงานปลัดกระทรวง และแผนยุทธศาสตร์กระทรวง

๒.๒ ให้ข้อเสนอแนะและร่วมแก้ไขปัญหาในการปฏิบัติงาน การนำแผนไปสู่การปฏิบัติ และการติดตาม ประเมินผล เพื่อให้บรรลุตามเป้าหมายผลสัมฤทธิ์ที่กำหนด

๓. ด้านการประสานงาน

๓.๑ ประสานการทำงานโครงการต่างๆ กับบุคคล หน่วยงาน หรือองค์กรอื่น โดยมีบทบาทในการ จูงใจ โน้มน้าว เพื่อให้เกิดความร่วมมือและผลสัมฤทธิ์ตามที่กำหนดไว้

๓.๒ ศึกษา วิเคราะห์ดำเนินงานเกี่ยวกับเรื่องการประสานแผนงาน โครงการและกิจกรรม รวมทั้ง เรื่องต่างๆ ตาม นโยบายของกระทรวงและรัฐบาลกับหน่วยงานภายในสังกัดกระทรวงและหน่วยงานอื่นๆ ภายนอกกระทรวง

๓.๓ ให้ข้อคิดเห็นและคำแนะนำแก่หน่วยงานในสำนักงานปลัดกระทรวงและหน่วยงานในสังกัด กระทรวง รวมทั้งที่ประชุมทั้งในและต่างประเทศ เพื่อเป็นประโยชน์และเกิดความร่วมมือในการดำเนินงาน ร่วมกัน

๔. ด้านการบริการ

๔.๑ ช่วยอำนวยความสะดวกด้านการสื่อสารภายในองค์กร และการชี้แจงแนวทางปฏิบัติตามนโยบายและ ยุทธศาสตร์ ของกระทรวงให้กับหน่วยงานทั้งภายในและภายนอก เพื่อให้เจ้าหน้าที่ระดับรองลงมาสามารถ ปฏิบัติงานตามนโยบายและเป้าหมายที่วางไว้อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด

๔.๒ ถ่ายทอดและให้คำปรึกษาแนะนำ ในการปฏิบัติงานตามนโยบายและยุทธศาสตร์แก่เจ้าหน้าที่ ระดับ รองลงมาเพื่อให้สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด

ส่วนที่ ๒ ผลงานที่เป็นผลการปฏิบัติงานหรือผลสำเร็จของงาน

๑. เรื่อง.....การจัดทำกรอบเงินงบประมาณประจำปีด้านการอุดมศึกษา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ถึง ๒๕๖๙ เปรียบเทียบ เฉพาะมาตรา ๔๕(๑) และ (๒) แห่ง พ.ร.บ. การอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๒.....

๒. ระยะเวลาการดำเนินการปี พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๖๙.....

๓. ความรู้ ความชำนาญงาน หรือความเชี่ยวชาญและประสบการณ์ที่ใช้ในการปฏิบัติงาน

การจัดทำกรอบเงินงบประมาณประจำปีด้านการอุดมศึกษาเป็นภารกิจที่ต้องอาศัยความรู้และความ เชี่ยวชาญเชิงบูรณาการ ทั้งทางด้านนโยบายของรัฐบาล และงบประมาณด้านการอุดมศึกษา การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงสถิติ และการวางแผนยุทธศาสตร์ระดับชาติโดยเฉพาะในประเด็นต่อไปนี้

๓.๑ ความเข้าใจเชิงลึกในกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ได้แก่

พ.ร.บ. การอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๔๕(๑) (๒)

✓

พ.ร.บ. ระเบียบบริหารราชการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม
พ.ศ. ๒๕๖๒

พ.ร.บ. งบประมาณรายจ่ายประจำปี

๓.๒ ความสามารถในการวิเคราะห์และคำนวณงบประมาณด้วยวิธีเชิงสถิติ เช่น

- Weighted Moving Average สำหรับการประมาณงบประมาณบุคลากร มาตรา ๔๕(๑)
- Rolling Forecast Weighted Moving Average และ Weighted Cost Simulation สำหรับ

งบรายหัวนักศึกษาตามมาตรา ๔๕(๒)

๓.๓ ความรู้ด้าน การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงยุทธศาสตร์ (Strategic Analytics) เพื่อเชื่อมโยงการจัดสรรงบประมาณกับผลลัพธ์ (Outcome-based budgeting)

๓.๔ ประสบการณ์การบูรณาการข้อมูลจากหลายฐาน ได้แก่ ข้อมูลนักศึกษา ข้อมูลงบประมาณ และการกำหนดตัวชี้วัดและค่าเป้าหมายที่จะส่งมอบภายใต้กรอบวงเงินงบประมาณ

๔. สรุปสาระสำคัญ ขั้นตอนการดำเนินการ และเป้าหมายของงาน

๔.๑ สรุปสาระสำคัญ

การจัดทำกรอบวงเงินงบประมาณประจำปีด้านการอุดมศึกษา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๔ ถึง ๒๕๖๙ เป็นการดำเนินการให้เป็นไปตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่กำหนดให้รัฐมนตรีมีหน้าที่และอำนาจเกี่ยวกับการอุดมศึกษาใน การเสนอแนะกรอบวงเงินงบประมาณประจำปีด้านการอุดมศึกษา และเสนอระบบการจัดสรรและการบริหารงบประมาณแบบบูรณาการที่มุ่งผลสัมฤทธิ์ตามกรอบวงเงินดังกล่าวต่อสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ อีกทั้งยังได้กำหนดให้เป็นหน้าที่ของคณะกรรมการการอุดมศึกษา (กกอ.) จัดทำข้อเสนอแนะและให้ความเห็นชอบกรอบวงเงินงบประมาณประจำปีด้านการอุดมศึกษา ต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม เพื่อเสนอต่อสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม พิจารณานุมัติและดำเนินการต่อไปตามขั้นตอนที่กฎหมายกำหนด ดังนั้น การกำหนดกรอบวงเงินงบประมาณประจำปีด้านการอุดมศึกษา ตลอดจนระบบการจัดสรรและการบริหารงบประมาณด้านการอุดมศึกษา จึงเป็นอำนาจหน้าที่ของกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมโดยตรงที่ต้องรับผิดชอบดำเนินการเพื่อพัฒนากลไกทางการเงินและงบประมาณให้เป็นปัจจัยสำคัญในการขับเคลื่อนการปฏิรูประบบอุดมศึกษาให้สนองตอบต่อนโยบายการพัฒนาประเทศ รวมทั้งเป็นข้อเสนอแนะสำหรับการสนับสนุนงบประมาณด้านการอุดมศึกษา แก่สถาบันอุดมศึกษาตามมาตรา ๔๕ แห่งพระราชบัญญัติการอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๒ ต่อคณะรัฐมนตรี และสำนักงบประมาณ เพื่อใช้ประกอบการพิจารณาจัดสรรงบประมาณที่เหมาะสมให้กับสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ เพื่อใช้งบประมาณให้เป็นปัจจัยสำคัญในการขับเคลื่อนพัฒนาระบบการอุดมศึกษา และการบรรลุเป้าหมายสำคัญคือ การผลิตและพัฒนากำลังคนของประเทศ เพื่อให้ได้กำลังคนที่มีคุณภาพ ตอบสนองต่อทิศทางการพัฒนาประเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล และยกระดับขีดความสามารถของประเทศบนเวทีโลก

๔.๒ ขั้นตอนการดำเนินการ

๑) การประมวล และรวบรวมข้อมูลที่จำเป็นในการดำเนินการ ประกอบด้วยงบประมาณและข้อมูลจำนวนนักศึกษารวม บุคลากรในสถาบันอุดมศึกษา ย้อนหลัง ๔ ปี นับจากปีที่ต้องนำมาคำนวณเพื่อจัดทำกรอบวงเงินงบประมาณ รวมทั้งการกำหนดค่าเป้าหมายตัวชี้วัดสำคัญที่จะนำมาใช้ในการเป็นค่าเป้าหมายเพื่อส่งมอบซึ่งเป็ผลจากการดำเนินการตามงบประมาณที่ได้รับจัดสรรไปดำเนินการของสถาบันอุดมศึกษา อาทิเช่น ข้อมูลการจัดอันดับ THE และ QS ข้อมูลการนโยบายการพัฒนาอุตสาหกรรมของประเทศ ข้อมูลหลักสูตร Experiential Learning Competency Based Learning Skill based learning เป็นต้น

วิทย์

๒) กำหนดรูปแบบและแนวทางการคำนวณกรอบวงเงินด้านการอุดมศึกษาตามมาตรา ๔๕(๑) และ (๒) ดังนี้

๒.๑) วิธีการคำนวณงบประมาณตามมาตรา ๔๕(๑)

การคำนวณงบประมาณตามมาตรา ๔๕(๑) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ถึง ๒๕๖๙ คำนวณจากการใช้ข้อมูล พ.ร.บ. งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณที่เป็นงบรายจ่ายประจำด้านบุคลากรของสถาบันอุดมศึกษาแต่ละแห่ง ประกอบด้วย เงินเดือน ค่าจ้าง และค่าตอบแทนต่าง ๆ มาคำนวณ โดยวิธี Weighted Moving Average ย้อนหลัง ๔ ปี จากปีที่จัดทำกรอบวงเงินงบประมาณประจำปีด้านการอุดมศึกษา

๒.๒) วิธีการคำนวณงบประมาณตามมาตรา ๔๕(๒) ประกอบด้วย

(๑) การประมาณการจำนวนนักศึกษาขรรวม ปีการศึกษาที่ต้องจัดทำกรอบวงเงิน จำแนก ๑๐ กลุ่มสาขาย่อยสำหรับการจัดทำกรอบวงเงินงบประมาณประจำปีด้านการอุดมศึกษา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ถึง ๒๕๖๖ และ จำแนก ๑๖ กลุ่มสาขาวิชาย่อยสำหรับการจัดทำกรอบวงเงินงบประมาณประจำปีด้านการอุดมศึกษา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ ถึง ๒๕๖๙ โดยอิงกลุ่มสาขาวิชาตามมาตรฐานการจัดจำแนกการศึกษา (The International Standard Classification of Education : ISCED) ด้วยวิธี Weighted Moving Average และการคำนวณแบบ Rolling โดยใช้ข้อมูลนักศึกษารวมปีการศึกษายอนหลังสี่ปีเป็นอย่งน้อยจากปีที่จัดทำกรอบวงเงินงบประมาณ โดยใช้จากฐานข้อมูลสารสนเทศอุดมศึกษา

(๒) กำหนดค่าน้ำหนักสมมุติ (Weight) โดยพิจารณาจากต้นทุนการผลิตบัณฑิตให้กับโดยกรอบวงเงินงบประมาณด้านการอุดมศึกษาปี พ.ศ. ๒๕๖๔ -๒๕๖๖ ใช้ ๑๐ กลุ่มสาขาวิชาตาม ISCED และปี พ.ศ. ๒๕๖๗ - ๒๕๖๙ ใช้ ๑๖ กลุ่มสาขาวิชาย่อย ที่อิงกลุ่มสาขาวิชาตาม ISCED สาขาวิชาที่มีต้นทุนสูงจะกำหนดค่า Weight สูง แล้วนำมาจัดกลุ่มตามค่า Weight ที่กำหนด

(๓) ดำเนินการคาดการณ์งบประมาณรายหัวของนักศึกษาจากงบประมาณประจำปี โดยนำค่า Weight คูณค่าเฉลี่ยงบประมาณตามมาตรา ๔๕(๒) ต่อนักศึกษา (Budgeting Unit Cost Average) รายสถาบันรวมทั้งปรับค่า Weight เพื่อให้ได้ค่าที่เหมาะสมกำหนดเป็น Simulated Budget Cost Per Unit ใน ๑๐ กลุ่มของปี พ.ศ. ๒๕๖๔ -๒๕๖๖ หรือ ๑๖ กลุ่มสาขาวิชาย่อยที่อิงกลุ่มสาขาวิชาตาม ISCED ของปี พ.ศ. ๒๕๖๗ -๒๕๖๙

สรุปสาระสำคัญกรอบวงเงินงบประมาณประจำปีด้านการอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๔-๒๕๖๙

กรอบวงเงินงบประมาณประจำปีด้านการอุดมศึกษา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ปีฐานของการปฏิรูประบบงบประมาณอุดมศึกษา กรอบวงเงินปี ๒๕๖๔ เป็นปีแรกที่ดำเนินการภายใต้ พ.ร.บ. การอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๒ มีเป้าหมายเพื่อวางระบบงบประมาณแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ (Outcome-based Budgeting) ใช้ข้อมูลย้อนหลัง ๔ ปี (๒๕๖๐-๒๕๖๓) ในการคำนวณงบบุคลากรตามมาตรา ๔๕(๑) ด้วยวิธี Weighted Moving Average และคำนวณงบรายหัวนักศึกษาตามมาตรา ๔๕(๒) โดยใช้การจำลองต้นทุน (Simulated Cost Model) ของแต่ละสาขาวิชา (ISCED) ถือเป็นพื้นฐานที่วางรากสำหรับระบบงบประมาณอุดมศึกษาเชิงกลยุทธ์ในระยะต่อไป

จุดเน้นหลัก: วางระบบคำนวณงบประมาณตามมาตรา ๔๕(๑) และ (๒) ด้วยข้อมูลย้อนหลัง ๔ ปี

กรอบวงเงินงบประมาณประจำปีด้านการอุดมศึกษา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ - ปีแห่งการขับเคลื่อนเชิงปฏิบัติการรอบวงเงินปี ๒๕๖๕ เป็นปีที่น่าแนวคิดจากปี ๒๕๖๔ มาขับเคลื่อนจริงภายใต้โครงการ Reinventing University System มีเป้าหมายขับเคลื่อนมหาวิทยาลัยสู่การพัฒนาเชิงนวัตกรรมและตอบโจทย์ประเทศ กำหนดค่าเป้าหมายเชิงปริมาณอย่างชัดเจน เช่น ผลิตบัณฑิต ๑.๔๒ ล้านคน ผลิตกำลังคน Non-degree ๕๐,๐๐๐ คน ยกระดับคณาจารย์ ๒,๕๐๐ คน ผลงานวิจัย Q๑ จำนวน ๑,๕๐๐ ผลงาน และวงเงินรวมกว่า ๑๑๗,๘๘๐ ล้านบาท

จุดเน้นหลัก: ขับเคลื่อน Reinventing University System พร้อมกำหนดตัวชี้วัดเชิงปริมาณ

๒/๗๗

กรอบวงเงินงบประมาณประจำปีด้านการอุดมศึกษา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ ปีแห่งการบูรณาการระบบครบวงจร ปี ๒๕๖๖ เป็นปีที่กรอบงบประมาณอุดมศึกษาเริ่มบูรณาการทั้งสามมาตรา ๔๕(๑) (๒) (๓) อย่างสมบูรณ์ พัฒนาระบบ Demand-side Financing โดยเชื่อมโยงข้อมูลแรงงานกับอุตสาหกรรมเป้าหมายของประเทศ มีการวางกรอบการคำนวณระยะกลาง ๕ ปี เพื่อให้สถาบันสามารถวางแผนงบประมาณอย่างยั่งยืน และขับเคลื่อนตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓

จุดเน้นหลัก: บูรณาการมาตรา ๔๕(๑) (๒) (๓) และพัฒนา Demand-side Financing

กรอบวงเงินงบประมาณประจำปีด้านการอุดมศึกษา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ ปีแห่งการนำระบบ Demand-side Financing ไปใช้จริง ปี ๒๕๖๗ เป็นปีที่ระบบ Demand-side Financing ถูกนำมากำหนดในเอกสารกรอบวงเงินงบประมาณประจำปีด้านการอุดมศึกษา โดยเน้นการใช้ข้อมูลอุตสาหกรรมเป้าหมายของประเทศเพื่อกำหนดเป้าหมายการผลิตกำลังคนรองรับตามทิศทางการพัฒนาประเทศ และเริ่มใช้ตัวชี้วัดผลสัมฤทธิ์ในมิติของการผลิตบัณฑิตตรงความต้องการของตลาดแรงงาน

จุดเน้นหลัก: ใช้การแบ่งการผลิตกำลังคนเพื่อให้รองรับทิศทางการพัฒนาในหลากหลายมิติทั้งด้านอุตสาหกรรมเป้าหมาย กำลังคนที่จะสนับสนุนการขับเคลื่อนภาคการผลิต อุตสาหกรรมสร้างสรรค์

กรอบวงเงินงบประมาณประจำปีด้านการอุดมศึกษา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ ปีแห่งการยกระดับคุณภาพสู่มาตรฐานสากล กรอบวงเงินปี พ.ศ. ๒๕๖๘ เน้นการพัฒนาคุณภาพมหาวิทยาลัยไทยให้เทียบเท่าสากล โดยใช้ QS และ THE World University Rankings เป็นตัวชี้วัดหลัก มีการเพิ่มตัวแปรด้านคุณภาพ (Quality Index) ในสูตรการคำนวณงบประมาณ และสนับสนุนการพัฒนาอย่างยั่งยืนตามเป้าหมาย SDGs ของสหประชาชาติ.

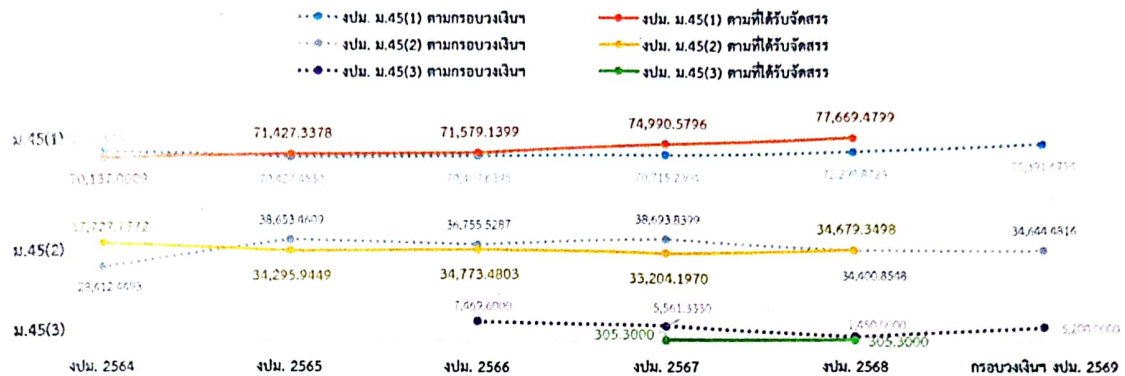
จุดเน้นหลัก: ใช้งบประมาณเชื่อมโยงกับคุณภาพและการจัดอันดับมหาวิทยาลัยโลก

กรอบวงเงินงบประมาณประจำปีด้านการอุดมศึกษา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ เป็นการดำเนินการกำหนดกรอบวงเงินงบประมาณประจำปีด้านการอุดมศึกษา ในลักษณะโครงสร้างและเป้าหมายตัวชี้วัดเช่นเดียวกับปี พ.ศ. ๒๕๖๘ เริ่มนำการดำเนินการที่จะเพิ่มจำนวนผู้เรียนในระบบอุดมศึกษาผ่านกลไกของการขยายโอกาสมาเป็นเป้าหมายในเอกสารกรอบวงเงินประจำปีด้านการอุดมศึกษา

จุดเน้นหลัก: มีการให้ความสำคัญนอกจากการผลิตกำลังคนเข้าสู่ระบบอุตสาหกรรมเป้าหมายของประเทศเพื่อเพิ่มโอกาสในการแข่งขันของภาคการผลิต แต่ยังให้ความสำคัญกับโอกาสในการเข้าสู่การศึกษาระดับอุดมศึกษา

จากการประมวลกรอบวงเงินด้านการอุดมศึกษาตลอดระยะเวลา ๖ ปี ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๖๔ -๒๕๖๙ ระบบงบประมาณด้านการอุดมศึกษาได้พัฒนาอย่างต่อเนื่อง จากระบบอุปทาน (Supply-side) ไปสู่ระบบอุปสงค์ (Demand-side) โดยมีการใช้ข้อมูลจริงและตัวชี้วัดคุณภาพเป็นฐานการตัดสินใจ พร้อมเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์ชาติและเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) ของประเทศ สิ่งนี้สะท้อนให้เห็นถึงการปรับรูปแบบคำนวณเพื่อให้สอดคล้องกับข้อมูลของการสนับสนุนงบประมาณของสำนักงานงบประมาณ โดยพิจารณาจากกราฟที่ปรากฏแต่ยังพบปัญหาการคำนวณ ๔๕(๑) ซึ่งเป็นงบประมาณด้านบุคลากร ซึ่งจำเป็นต้องมีฐานข้อมูลแผนการเพิ่มบุคลากรของหน่วยงาน ซึ่งสำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมไม่สามารถนำข้อมูลมาวิเคราะห์ เพื่อประมาณการให้ใกล้เคียงกับการจัดสรรจริงได้

แผนภูมิกราฟเส้นแสดงการเปรียบเทียบกรอบวงเงินงบประมาณประจำปีด้านการอุดมศึกษา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๖๙ เปรียบเทียบกับงบประมาณที่ได้รับจัดสรรจริงปี พ.ศ. ๒๕๖๔-๒๕๖๙

๕. ผลสำเร็จของงาน (เชิงปริมาณ/คุณภาพ)

๕.๑ สร้างฐานข้อมูลงบประมาณเชิงวิเคราะห์ค่าใช้จ่ายต่อหัวอย่างง่ายระดับประเทศสำหรับสถาบันอุดมศึกษาของรัฐกว่า ๘๓ แห่ง

๕.๒ พัฒนาแบบจำลองคำนวณงบประมาณรายหัวนักศึกษา (Simulated Cost Model)

๕.๓ ทำให้กระบวนการจัดสรรงบประมาณจากกรอบวงเงินงบประมาณประจำปีด้านการอุดมศึกษา ประจำปีงบประมาณ เปรียบเทียบกับงบประมาณที่ได้รับจัดสรรจริง

๕.๔ เชื่อมโยงงบประมาณกับเป้าหมายยุทธศาสตร์ชาติ และแผนการผลิตกำลังคนของประเทศ พ.ศ. ๒๕๖๔-๒๕๗๐ (ฉบับปรับปรุงแก้ไข พ.ศ. ๒๕๖๖ -๒๕๗๐)

๖. การนำไปใช้ประโยชน์/ผลกระทบ

๖.๑ ใช้เป็นเครื่องมือเชิงนโยบายของกระทรวงการอุดมศึกษาวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมในการเสนอกรอบงบประมาณต่อ ครม. และสำนักงบประมาณ เพื่อประกอบการจัดสรรงบประมาณประจำปี

๖.๒ ใช้เป็นฐานข้อมูลสำหรับวิเคราะห์ต้นทุนต่อหัว (Cost per Graduate) เพื่อวางแผนผลิตกำลังคนรายสาขาเป็น ต้นแบบระบบจัดสรรงบประมาณแบบบูรณาการ (Integrated Budgeting System) ที่มุ่งผลสัมฤทธิ์

๖.๓ สนับสนุนการพัฒนาดัชนีประสิทธิภาพการใช้งบประมาณภาคอุดมศึกษา (Budget Efficiency Index) รวมทั้งเป็นการวางแนวทางการจัดทำดัชนีเพื่อการวัดศักยภาพสถาบันอุดมศึกษาในการผลิตกำลังคน (Degree level) ที่ตอบโจทย์นโยบายและอุตสาหกรรมเป้าหมายของประเทศ

๗. ความยุ่งยากและซับซ้อนในการดำเนินการ

๗.๑ ความซับซ้อนของข้อมูลหลายมิติประกอบด้วย งบประมาณ นักศึกษา บุคลากร สาขาวิชา อุตสาหกรรม

๗.๒ การบูรณาการข้อมูลจากหลายหน่วยงาน เช่น สำนักงานปลัดอุดมศึกษาวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม สำนักงบประมาณ สภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และฐานข้อมูลด้านการอุดมศึกษา

๗.๓ การคำนวณด้วยสมการ Weighted Moving Average และการจำลองต้นทุนต้องอาศัยข้อมูลย้อนหลังอย่างต่อเนื่อง และเป็นข้อมูลที่มีความถูกต้องครบถ้วนและน่าเชื่อถือ

๗.๔ การสื่อสารกับสถาบันอุดมศึกษา และหน่วยงานในสำนักงานปลัดอุดมศึกษาวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม แต่ละแห่งเพื่อจัดทำข้อมูลมาตรฐานเดียวกัน

[Signature]

๘. ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการ

๘.๑ ข้อมูลไม่ครบถ้วนและไม่เป็นมาตรฐานเดียวกันเนื่องจากการจัดทำรอบวงเงินด้านการอุดมศึกษา จะดำเนินการรวบรวมข้อมูลของปีก่อนที่จะต้องนำมาคำนวณ ๑ปี ทำให้ต้องทำการ Weighted Moving Average

๘.๒ ความเข้าใจที่แตกต่างกันในระดับนโยบายและหน่วยปฏิบัติ เกี่ยวกับการตีความมาตรา ๔๕ และการกำหนดตัวชี้วัดที่เหมาะสมมาใช้เป็นค่าเป้าหมายที่จะส่งมอบภายใต้กรอบวงเงินงบประมาณด้านการอุดมศึกษา

๘.๓ ข้อจำกัดด้านระบบสารสนเทศ ทำให้การคำนวณและวิเคราะห์ล่าช้า

๘.๕ บุคลากรยังขาดทักษะและความรู้ความเข้าใจในการจัดทำข้อมูล และการใช้สถิติมาวิเคราะห์และถ่วงน้ำหนักข้อมูลจำนวนนักศึกษา

๙. ข้อเสนอแนะ

๙.๑ พัฒนา Dashboard กลางของกระทรวงการอุดมศึกษาวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมสำหรับแสดงผลต้นทุนและประสิทธิผลของงบประมาณรายสถาบัน

๙.๒ สร้างฐานข้อมูลกลางแบบ Real-time ของข้อมูลนักศึกษา บุคลากร และงบประมาณ เพื่อใช้คำนวณอัตโนมัติ

๙.๓ ปรับสูตรการคำนวณ Weighted Moving Average ไปใช้ ARIMA หรือ Machine Learning Forecasting เพื่อเพิ่มความแม่นยำ

๙.๔ เชื่อมโยงกรอบงบประมาณกับระบบประเมินผลการดำเนินงาน (KPI Outcome) ของแต่ละสถาบัน

๙.๕ จัดตั้งคณะทำงานถาวรด้านงบประมาณอุดมศึกษาเชิงยุทธศาสตร์ เพื่อรักษาความต่อเนื่องของข้อมูลและแนวทาง

๑๐. การเผยแพร่ผลงาน (ถ้ามี)

ไม่มีการนำเผยแพร่

๑๑. ผู้มีส่วนร่วมในผลงาน (ถ้ามี)

๑) นางปวีณา รัตนธัญกุล.....สัดส่วนผลงานร้อยละ ๑๐.....

๒) นางสาวปัทมา อุปพงษ์.....สัดส่วนผลงานร้อยละ ๑๐.....

ขอรับรองว่าผลงานดังกล่าวข้างต้นเป็นความจริงทุกประการ

(ลงชื่อ).....
(นายจักรกฤษณ์ ลิ้มปิยะเรียร)
ผู้ขอประเมิน

ขอรับรองว่าสัดส่วนการดำเนินการข้างต้นเป็นความจริงทุกประการ (ถ้ามี)

รายชื่อผู้มีส่วนร่วมในผลงาน	ลายมือชื่อ
นางปวีณา รัตนธัญกุล	ปวีณา รัตนธัญกุล
นางสาวปัทมา อุปพงษ์	ปัทมา อุปพงษ์

2/10/2564

ได้ตรวจสอบแล้วขอรับรองว่าผลงานดังกล่าวข้างต้นถูกต้องตรงกับความเป็นจริงทุกประการ

(ลงชื่อ).....

(นายนิคม ปัญญาทวีกิจไพศาล)

ผู้อำนวยการกองยุทธศาสตร์และแผนงาน
รณ. ทปช. ด้านยุทธศาสตร์และแผน อววน.

วันที่ ๒๖ / ต.ค. / ๒๕๖๘

ผู้บังคับบัญชาที่กำกับดูแล

(ลงชื่อ).....

(ศาสตราจารย์สุภชัย ปทุมนากุล)

ปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

วันที่ ๒๐ / ต.ค. / ๒๕๖๘

ผู้บังคับบัญชาที่เหนือขึ้นไป

หมายเหตุ คำรับรองจากผู้บังคับบัญชาอย่างน้อยสองระดับ คือ ผู้บังคับบัญชาที่กำกับดูแล และผู้บังคับบัญชาที่เหนือขึ้นไปอีกหนึ่งระดับ เว้นแต่ในกรณีที่ผู้บังคับบัญชาดังกล่าวเป็นบุคคลคนเดียวกัน ก็ให้มีคำรับรองหนึ่งระดับได้

แบบการเสนอข้อเสนอแนวคิดการพัฒนาหรือปรับปรุงงาน (ระดับเชี่ยวชาญ)

๑. เรื่อง แนวทางการจัดทำดัชนีเพื่อการวัดศักยภาพสถาบันอุดมศึกษาในการผลิตกำลังคน (Degree level)
ที่ตอบโจทย์นโยบายและยุทธศาสตร์เป้าหมายของประเทศ

๒. หลักการและเหตุผล

ในยุคแห่งการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของโลก ทั้งด้านเศรษฐกิจ เทคโนโลยี และสังคม ประเทศไทย จำเป็นต้องพัฒนา “ทุนมนุษย์” ให้มีคุณภาพสูง เป็นกำลังสำคัญในการขับเคลื่อนประเทศสู่เศรษฐกิจฐานนวัตกรรม (Innovation-based Economy) และเศรษฐกิจที่ขับเคลื่อนด้วยองค์ความรู้ (Knowledge-based Economy) ตามแนวทางของ ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๘๐) ที่มุ่งสร้าง “ประเทศมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน” และให้ประเทศหลุดพ้นจากกับดักประเทศรายได้ปานกลางสู่ประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ เพื่อให้เป็นศูนย์กลางของการพัฒนา รัฐบาลได้กำหนดนโยบายสำคัญกับการยกระดับศักยภาพของประชาชนและแรงงานไทย โดยเฉพาะในสาขาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิศวกรรม และคณิตศาสตร์ (STEM) รวมถึงการพัฒนากำลังคนใน อุตสาหกรรมเป้าหมาย (S-curve และ New S-curve) ซึ่งเป็นกลไกหลักในการสร้างเศรษฐกิจมูลค่าสูง อาทิ อุตสาหกรรมหุ่นยนต์ ยานยนต์ไฟฟ้า การบินและโลจิสติกส์ การแพทย์ครบวงจร ดิจิทัล และพลังงานชีวภาพ ฯลฯ นโยบายของรัฐบาลดังกล่าวสอดคล้องกับแนวทางของ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) ซึ่งมุ่ง “ปรับโครงสร้างประเทศสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน” โดยมีการเน้นย้ำให้ภาคการศึกษา โดยเฉพาะภาคอุดมศึกษา มีบทบาทในการ ผลิตและพัฒนากำลังคนคุณภาพสูง (High-skilled Manpower) ที่สามารถตอบโจทย์การเปลี่ยนแปลงของเศรษฐกิจและเทคโนโลยี ขณะเดียวกัน กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ได้วางนโยบายสำคัญเพื่อปรับบทบาทของสถาบันอุดมศึกษา ในการขับเคลื่อนระบบอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแบบบูรณาการ โดยมีเป้าหมายในการยกระดับคุณภาพการศึกษาและการวิจัยให้เทียบเท่ามาตรฐานสากล

ภายใต้แผนด้านการอุดมศึกษา เพื่อการผลิตและพัฒนาากำลังคนของประเทศ พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๗๐ (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) และข้อเสนอกรอบวงเงินงบประมาณประจำปีด้านการอุดมศึกษา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ ถึง ๒๕๖๘ กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ได้ให้ความสำคัญกับการจัดสรรงบประมาณตาม “ผลลัพธ์และประสิทธิภาพ (Performance-based Budgeting)” โดยเน้นให้สถาบันอุดมศึกษา มีความรับผิดชอบต่อคุณภาพการจัดการศึกษาและผลลัพธ์การผลิตบัณฑิตที่ตรงต่อความต้องการของประเทศ การวางระบบการจัดอันดับ (Ranking) สถาบันอุดมศึกษาไทย หรือ การกำหนดดัชนีเพื่อวัดศักยภาพสถาบันอุดมศึกษาในการผลิตกำลังคน (Degree level) ที่ตอบโจทย์นโยบายและยุทธศาสตร์เป้าหมายของประเทศ จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งในฐานะ “กลไกเชิงนโยบาย” ที่จะใช้ประเมินศักยภาพของแต่ละสถาบันอย่างเป็นระบบ และใช้ผลลัพธ์เป็นฐานข้อมูลประกอบการจัดสรรงบประมาณเพื่อการพัฒนาในอนาคต ขณะที่ในระดับสากล ระบบการจัดอันดับมหาวิทยาลัย เช่น THE (Times Higher Education) และ QS (Quacquarelli Symonds) มีบทบาทสำคัญในการยกระดับคุณภาพของสถาบันอุดมศึกษา โดยใช้ตัวชี้วัดด้านการสอน การวิจัย การอ้างอิงผลงาน ความเป็นนานาชาติ และความร่วมมือกับภาคอุตสาหกรรม ซึ่งทำให้มหาวิทยาลัยทั่วโลกตระหนักถึงความสำคัญของคุณภาพในทุกมิติ อย่างไรก็ตาม การใช้เกณฑ์การจัดอันดับเหล่านี้ในบริบทของประเทศไทยยังมีข้อจำกัดหลายประการ เช่น ความแตกต่างด้านขนาด งบประมาณ สาขาความเชี่ยวชาญ และภารกิจเฉพาะของแต่ละสถาบัน รวมทั้งข้อมูลที่จะส่งผ่านเข้าสู่กระบวนการวิเคราะห์ และการยอมรับของสถาบันอุดมศึกษาต่อหน่วยงานที่เข้ามาจัดอันดับ

2/

ดังนั้น ในระยะเริ่มต้นสำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ควรวางแผนในการกำหนดดัชนีสำหรับการวัดศักยภาพสถาบันอุดมศึกษาในการผลิตกำลังคน (Degree level) ที่ตอบโจทย์นโยบายและอุตสาหกรรมเป้าหมายของประเทศของตนเอง เพื่อเป็นกลไกที่สะท้อนคุณภาพและศักยภาพของสถาบันอุดมศึกษาไทยได้อย่างแท้จริงและเหมาะสมกับบริบทของประเทศ แนวทางดังกล่าวจะต้องพิจารณาทั้งในมิติของ คุณภาพการเรียนการสอน การวิจัย การบริการวิชาการ และการผลิตกำลังคนที่ตอบสนองต่อทิศทางการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ โดยเฉพาะในกลุ่มอุตสาหกรรมเป้าหมาย S-curve และ New S-curve ทั้งที่เป็น Innovative Economy และ Creative Economy การกำหนดดัชนีเพื่อวัดศักยภาพสถาบันอุดมศึกษาในการผลิตกำลังคน (Degree level) ที่ตอบโจทย์นโยบายและ อุตสาหกรรมเป้าหมายของประเทศจึงมิใช่เพียงการวัดความเป็นเลิศทางวิชาการเท่านั้น แต่ยังเป็นเครื่องมือเชิงยุทธศาสตร์ของประเทศที่ใช้ในการสร้างกรอบกลางในการประเมินการดำเนินงานของสถาบันอุดมศึกษาสามารถรองรับทิศทางและนโยบายในการพัฒนากำลังคนตามนโยบายของประเทศ และเพื่อกำหนดทิศทางการสนับสนุนการจัดสรรงบประมาณด้านอุดมศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพตามสมรรถนะและศักยภาพของแต่ละสถาบัน และกระตุ้นให้สถาบันอุดมศึกษาพัฒนาหลักสูตรและบุคลากรให้สอดคล้องกับความต้องการของภาคการผลิตและทิศทางการพัฒนาประเทศในอนาคต แนวทางดังกล่าวจะต้องพัฒนาให้สามารถเชื่อมโยงกับฐานข้อมูลกลางของกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม หน่วยงานด้านแรงงาน เพื่อสร้างแผนที่ความสามารถของสถาบันอุดมศึกษา (Higher Education Competency Map) ที่แสดงความเชี่ยวชาญและศักยภาพของแต่ละสถาบันในเชิงพื้นที่และสาขาเศรษฐกิจ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และผู้เรียน

ด้วยเหตุผลทั้งหมดนี้แนวทางการกำหนดดัชนีเพื่อการวัดศักยภาพสถาบันอุดมศึกษาในการผลิตกำลังคน (Degree level) ที่ตอบโจทย์นโยบายและอุตสาหกรรมเป้าหมายของประเทศ จึงมีความจำเป็นเพื่อให้กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม มีเครื่องมือเชิงนโยบายที่ใช้สะท้อนการผลิตและพัฒนากำลังคนของสถาบันอุดมศึกษาภายใต้ข้อมูลที่มีอยู่ในปัจจุบัน สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ นโยบายรัฐบาล และกรอบงบประมาณประจำปี รวมทั้งจะสามารถขับเคลื่อนระบบอุดมศึกษาให้เป็นพลังสำคัญในการผลิตและพัฒนา กำลังคนที่ตอบสนองต่ออนาคตของประเทศได้อย่างยั่งยืนมากยิ่งขึ้น

๓. บทวิเคราะห์/แนวความคิด/ข้อเสนอ

๓.๑ บทวิเคราะห์

การอุดมศึกษาเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศโดยเฉพาะในช่วงเปลี่ยนผ่านสู่เศรษฐกิจฐานนวัตกรรม (Innovation-driven Economy) และเศรษฐกิจคาร์บอนต่ำ (Low-carbon Economy) อย่างไรก็ตามการจัดการศึกษาในระบบอุดมศึกษาปัจจุบันยังมีความแตกต่างทั้งในด้านคุณภาพของสถาบัน หลักสูตร และคุณภาพของการผลิตบัณฑิต ทำให้การตอบสนองต่อนโยบายการพัฒนาอุตสาหกรรมเป้าหมาย S-Curve New S-Curve ยานยนต์ไฟฟ้า (EV) ปัญญาประดิษฐ์ (AI) เซมิคอนดักเตอร์ เทคโนโลยีดิจิทัล เทคโนโลยีชีวภาพ (BCG) และอุตสาหกรรมสีเขียว (Green Industry) ยังไม่ชัดเจนและไม่เป็นระบบเท่าที่ควร

ปัจจุบันประเทศไทยมีสถาบันอุดมศึกษากว่า ๑๖๐ แห่ง ทั้งของรัฐและเอกชน มีการเปิดสอนรวมมากกว่า ๑๐,๐๐๐ หลักสูตร โดยมีบัณฑิตจบใหม่กว่า ๓๐๐,๐๐๐ คนต่อปี และมีผู้เรียนในระบบอุดมศึกษาในสาขาวิชาต่างๆ ไม่น้อยกว่า ๑.๗ ล้านคน มีบุคลากรทั้งสายการวิชาการและสายสนับสนุนในสถาบันอุดมศึกษาประมาณ ๑.๔ แสนคน แต่พบว่าการกระจายตัวของหลักสูตรและบัณฑิตส่วนใหญ่ยังอยู่ในสาขาสังคมศาสตร์ มนุษยศาสตร์ และบริหารธุรกิจ โดยมีสัดส่วนกำลังคนด้านมนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ ต่อ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีอยู่ที่ ๗๐ : ๓๐ โดยประมาณ ซึ่งไม่สอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาอุตสาหกรรมแห่งอนาคต เช่น รัฐบาลมีนโยบายชัดเจนในการส่งเสริมอุตสาหกรรมเป้าหมาย (S-Curve / New S-Curve) และได้ประกาศยุทธศาสตร์การพัฒนากำลังคนในช่วงปี ๕ ปีที่ผ่านมาจากหลายหน่วยงานของภาครัฐ ได้แก่ นโยบายของรัฐบาลมุ่งผลักดันเศรษฐกิจยุคใหม่ เช่น EV Digital AI Semiconductor Bio & Green Economy กระทรวง

การอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม กำหนดให้การผลิตและพัฒนากำลังคนคุณภาพสูงเป็นหนึ่งในพันธกิจหลัก กระทรวงอุตสาหกรรมส่งเสริมการลงทุนในอุตสาหกรรมเป้าหมาย ๑๒ กลุ่ม S-Curve และ New S-Curve แต่เมื่อพิจารณาเชิงโครงสร้างพบว่าระบบการผลิตกำลังคนระดับปริญญาบัตร ยังขาดกลไกวัดและติดตามศักยภาพของสถาบันอุดมศึกษาในการตอบสนองต่อแนวโน้มนโยบายดังกล่าวอย่างเป็นระบบ สถานการณ์ดังกล่าวทำให้ไม่สามารถตอบคำถามเชิงนโยบายได้ว่าสถาบันอุดมศึกษาของประเทศไทยมีศักยภาพในการผลิตกำลังคนเพื่อขับเคลื่อนเศรษฐกิจใหม่มากน้อยเพียงใด

๓.๒ แนวความคิด/ข้อเสนอ

เพื่อตอบโจทย์นโยบายการพัฒนาของรัฐบาลตามนโยบายที่จะขับเคลื่อนประเทศสู่ Innovative Economy และให้มีข้อมูลและหลักการคิดที่เป็นระบบในการประเมินศักยภาพของสถาบันอุดมศึกษา รวมทั้งเป็นแนวทางเพื่อประกอบในการจัดสรรงบประมาณเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ จำเป็นต้องสร้างแนวทางวัดศักยภาพสถาบันอุดมศึกษา (Higher Education Potential Index: HEPI) ผ่านแนวทางการจัดทำดัชนีเพื่อการวัดศักยภาพสถาบันอุดมศึกษาในการผลิตกำลังคน (Degree level) ที่ตอบโจทย์นโยบายและอุตสาหกรรมเป้าหมายของประเทศเพื่อประเมินความพร้อมและผลลัพธ์ของสถาบันอุดมศึกษาในมิติต่าง โดยการศึกษาแบบการจัดอันดับ ดัชนี ตัวชี้วัด และวัตถุประสงค์ของ ๔ สถาบันการจัดอันดับที่ได้รับการยอมรับในระดับสากล ประกอบด้วย THE / QS / IMD และ WEF (GCI) โดยมีสาระสำคัญ ภาพรวมจุดมุ่งหมายและกลุ่มเป้าหมาย ดังนี้

THE (Times Higher Education) มุ่งจัดอันดับสถาบันการศึกษาระดับมหาวิทยาลัย โดยประเมินภารกิจหลักของมหาวิทยาลัย ๕ ด้าน ได้แก่ การสอน งานวิจัย คุณภาพการอ้างอิง ความเป็นนานาชาติ และรายได้จากภาคอุตสาหกรรม (industry income) กลุ่มผู้ใช้หลักคือสถาบันอุดมศึกษา ผู้บริหารนโยบายการศึกษา และผู้ศึกษารายบุคคลที่สนใจคุณภาพสถาบัน

QS Top Universities เน้นมิติชื่อเสียง (academic & employer reputation) และผลลัพธ์เชิงการวิจัย การอ้างอิง รวมทั้งมิติด้านการจ้างงาน (employability) กลุ่มเป้าหมายหลักเป็นนักศึกษา ผู้ประกอบการ และสถาบันที่ต้องการวัดความสามารถด้านคนและงานวิจัย

IMD (World Competitiveness) ไม่ได้ถูกใช้ในการจัดอันดับมหาวิทยาลัยแต่เป็นดัชนีความสามารถแข่งขันของประเทศ โดยใช้ตัวชี้วัดจำนวนมากจัดเป็น ๔ ปัจจัยหลัก Economic Performance Government Efficiency Business Efficiency Infrastructure เพื่อสนับสนุนนโยบายระดับชาติและการตัดสินใจของภาคภาครัฐและภาคเอกชน

WEF (GCI) เป็นดัชนีวัดความสามารถการแข่งขันเช่นกัน โดยพิจารณาเป็นเสาหลักรวม ๑๒ เสา (pillars) อาทิเช่น การศึกษาอุดมศึกษาและการฝึกอบรม (Higher Education and Training) ประสิทธิภาพตลาดแรงงาน (Labor Market Efficiency) ความพร้อมด้านเทคโนโลยี (Technological Readiness) ผสมกับข้อมูล hard data และ survey เพื่อประเมินความยืดหยุ่นของระบบเศรษฐกิจและสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมกับการพัฒนาประเทศ และยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขัน

เมื่อพิจารณาดัชนีของ THE และ QS มีความเหมาะสมสำหรับการประเมินสถาบันในมิติการศึกษาและวิจัย ขณะที่ดัชนี IMD และ WEF ให้กรอบที่เหมาะสมสำหรับการประเมินความพร้อมของระบบประเทศและระบบนิเวศ ซึ่งทั้งสองแนวทางมีประโยชน์ต่อการนำมากำหนดแนวทางการจัดทำดัชนีเพื่อการวัดศักยภาพสถาบันอุดมศึกษาในการผลิตกำลังคน (Degree level) ที่ตอบโจทย์นโยบายและอุตสาหกรรมเป้าหมายของประเทศ โดยในระยะแรกของการพัฒนาแนวคิด จะนำฐานข้อมูลของที่จัดเก็บจากสถาบันอุดมศึกษาโดยกองระบบและบริหารข้อมูลเชิงยุทธศาสตร์การอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม มาเป็นข้อมูลตั้งต้นในการเลือกจัดทำดัชนีที่เหมาะสมจะนำมาใช้เป็นดัชนีหลักของการวัดศักยภาพของสถาบันอุดมศึกษานำมากำหนดหลักการคำนวณ และการกำหนดค่าน้ำหนักที่เหมาะสมจากผลการคำนวณ โดยมีรายละเอียดของแนวคิดในการจัดทำดัชนีเพื่อการวัดศักยภาพสถาบันอุดมศึกษาในการผลิตกำลังคน (Degree level) ที่ตอบโจทย์

นโยบายและอุตสาหกรรมเป้าหมายของประเทศวางดัชนีในเบื้องต้นรวม ๗ ดัชนี โดยกำหนดเบี่ยง Index A ถึง F ดังนี้

ตารางการอธิบาย Index และแนวทางการคำนวณเพื่อจัดทำดัชนีเพื่อการวัดศักยภาพสถาบันอุดมศึกษาในการผลิตกำลังคน (Degree level) ที่ตอบสนองนโยบายและอุตสาหกรรมเป้าหมายของประเทศ

Index	คำอธิบาย Index	การคำนวณ
Index A	จำนวนนักศึกษาที่ตอบ โจทย์นโยบายและ อุตสาหกรรมเป้าหมาย ของประเทศ	จำนวนนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาสาขาวิชาที่ตอบโจทย์นโยบาย และอุตสาหกรรมเป้าหมายของประเทศหารด้วยจำนวนนักศึกษา รวมทุกสาขาวิชาของสถาบันนั้น คูณด้วย ๑๐๐ เพื่อปรับฐานให้เป็น ร้อยละ
Index B	จำนวนสาขาวิชาที่ตอบ โจทย์นโยบายและ อุตสาหกรรมเป้าหมาย ของประเทศ	จำนวนสาขาวิชาในสถาบันอุดมศึกษาที่ตอบโจทย์นโยบายและ อุตสาหกรรมเป้าหมายของประเทศหารด้วยจำนวนสาขาวิชาทั้งหมด ของสถาบันที่เปิดสอนคูณด้วย ๑๐๐ เพื่อปรับฐานให้เป็นร้อยละ
Index C	จำนวนสาขาวิชาที่มี รูปแบบ Experiential Learning/Competency Based Learning/ Skill Based Learning	จำนวนสาขาวิชาในสถาบันอุดมศึกษาที่มีรูปแบบ Experiential Learning Competency Based Learning Skill Based Learning หารด้วยจำนวนสาขาวิชาในสถาบันอุดมศึกษาทั้งหมด คูณ ๑๐๐ เพื่อปรับฐานให้เป็นร้อยละ
Index D	จำนวนบุคลากรสาย วิชาการ ในสาขาวิชา (คณะ) ที่ตอบโจทย์ นโยบายและอุตสาหกรรม เป้าหมายของประเทศ	จำนวนบุคลากรของสถาบันอุดมศึกษาในสายวิชาการในสาขาวิชา (คณะ) ที่ตอบโจทย์นโยบายและอุตสาหกรรมเป้าหมายของประเทศ หารด้วยจำนวนบุคลากรของสถาบันอุดมศึกษาทั้งหมดคูณ ๑๐๐ เพื่อปรับฐานให้เป็นร้อยละ
Index E	การประเมินคุณภาพ ผู้เรียน	(ยังไม่มีแหล่งข้อมูล) จำเป็นต้องประสานหน่วยงานการประเมินด้านคุณภาพต่อไป
Index F	จำนวนงบประมาณที่ใช้ใน การผลิตกำลังคนใน สถาบันอุดมศึกษา	งบประมาณตามมาตรา ๔๕ (๑) ของสถาบันอุดมศึกษา แห่ง พ.ร.บ. การอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๒ หารด้วยงบประมาณตามมาตรา ๔๕(๒) แห่ง พ.ร.บ. เดียวกันคูณ ๑๐๐ เพื่อปรับฐานให้เป็นร้อยละ
Index (...)	สามารถเพิ่มเติมดัชนีที่ เหมาะสม	รูปแบบการคำนวณจะเป็นไปตามแหล่งข้อมูลที่น่ามาใช้ในการ กำหนดดัชนีเพื่อการวัดศักยภาพสถาบันอุดมศึกษา

เมื่อกำหนดค่า Index ที่จะใช้เป็นค่าดัชนีที่เหมาะสม รวมทั้งรูปแบบการคำนวณเพื่อปรับค่าการคำนวณให้เป็นร้อยละแล้วจึงมากำหนดค่าน้ำหนักในแต่ละค่าที่ได้จากการคำนวณ

ลำดับที่	ผลการคำนวณ (%)	ค่าน้ำหนักที่กำหนด
๑	ร้อยละ ๙๐-๑๐๐	๓
๒	ร้อยละ ๘๐ - ๘๙	๒.๕
๓	ร้อยละ ๗๐ - ๗๙	๒
๔	ร้อยละ ๖๐ - ๖๙	๑.๕
๕	ร้อยละ ๕๐ - ๕๙	๑
๖	ร้อยละ ๐ - ๔๙	๐

จิรา

ตารางดัชนีเพื่อการวัดศักยภาพสถาบันอุดมศึกษาในการผลิตกำลังคน (Degree level) ที่ตอบโจทย์นโยบายและอุตสาหกรรมเป้าหมายของประเทศ

สถาบันอุดมศึกษา	Index A	Index B	Index C	Index D	Index E	Index F	total
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	๒.๐	๒.๐	อยู่ในระหว่างการพิจารณาแหล่งข้อมูล	๒.๐	อยู่ในระหว่างการพิจารณาแหล่งข้อมูล	อยู่ในระหว่างการพิจารณาแหล่งข้อมูล	๖.๐
มหาวิทยาลัยมหิดล	๒.๐	๒.๐		๑.๐			๕.๐
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี	๒.๕	๒.๕		๒.๕			๗.๕
มหาวิทยาลัยสวนดุสิต	๑.๕	๑.๕		๑.๐			๔.๐
มหาวิทยาลัยขอนแก่น	๒.๐	๒.๐		๑.๐			๕.๐
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	๒.๐	๒.๐		๒.๐			๖.๐
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์	๒.๐	๒.๐		๓.๐			๗.๐
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี	๒.๐	๒.๐		๑.๐			๕.๐
มหาวิทยาลัยนเรศวร	๒.๐	๒.๐		๓.๐			๗.๐
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์	๒.๐	๒.๐		๑.๕			๕.๕

ดำเนินการนำ Index แนวทางการคำนวณ และค่าน้ำหนักที่กำหนดมาทดสอบความเป็นไปได้โดยเลือกสถาบันอุดมศึกษาตัวอย่าง ๑๐ สถาบันเพื่อนำมาคำนวณศักยภาพสถาบันอุดมศึกษาในการผลิตกำลังคน (Degree level) ที่ตอบโจทย์นโยบายและอุตสาหกรรมเป้าหมายของประเทศ โดยนำข้อมูลย้อนหลังในปีการศึกษา ๒๕๖๗ จากสถิติอุดมศึกษามาคำนวณตามสูตรในตารางการอธิบาย Index เมื่อได้ค่าน้ำหนักแล้วนำมาบวกกันเป็นค่าคะแนนรวม ทั้งนี้ในระยะแรกสามารถดำเนินการได้ ๓ Index ตามตาราง พบว่ามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรีซึ่งมีค่าน้ำรวมสูงสุดอยู่ที่ ๗.๕ และสอดคล้องกับภารกิจของสถาบันขณะที่มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์มีคะแนนรวมค่อนข้างสูงอยู่ที่ ๗.๐ ซึ่งจำเป็นต้องลงไปพิจารณา ตรวจสอบรายละเอียดของข้อมูลของสถาบันอุดมศึกษาอีกครั้ง ซึ่งหากมีรวบรวมข้อมูล และพัฒนาการจัดเก็บข้อมูลได้ครบถ้วน รวมทั้งประเมินความแม่นยำตรงของ หรือกำหนดค่าดัชนีที่เหมาะสม โดยดำเนินการอย่างต่อเนื่องก็คาดว่าจะมีความแม่นยำและน่าเชื่อถือมากขึ้นตามลำดับ

ดังนั้น การจัดทำดัชนีเพื่อการวัดศักยภาพสถาบันอุดมศึกษาในการผลิตกำลังคน (Degree level) ที่ตอบโจทย์นโยบายและอุตสาหกรรมเป้าหมายของประเทศ จึงมีความเป็นไปได้ และมีความจำเป็นอย่างยิ่งในฐานะเครื่องมือเชิงนโยบายเพื่อการขับเคลื่อนการอุดมศึกษาของรัฐ เชื่อมโยงกับเป้าหมายการพัฒนาเศรษฐกิจใหม่ของประเทศไทยได้อย่างแท้จริง ระบบดังกล่าวจะไม่เพียงทำให้การจัดสรรงบประมาณสามารถตรงตามทิศทางการพัฒนาประเทศ แต่ยังเป็นกลไกสำคัญในการยกระดับคุณภาพอุดมศึกษาไทยให้เป็นกำลังหลักของเศรษฐกิจยุคใหม่ และเป็นรากฐานสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนตามวิสัยทัศน์ประเทศไทยที่มุ่งสู่ประเทศพัฒนาแล้วที่ขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรมและทุนมนุษย์คุณภาพสูง

๔. ข้อจำกัดที่อาจเกิดขึ้นและแนวทางแก้ไข

๑. ขาดผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านทั้งด้านนโยบายอุดมศึกษา การวิเคราะห์เชิงสถิติ และการเชื่อมโยงข้อมูลกับอุตสาหกรรมเป้าหมาย เช่น EV AI Semiconductor Digital Technology ฯลฯ รวมทั้งด้านการกำหนดดัชนีที่เหมาะสมเพื่อการวัดศักยภาพของสถาบันอุดมศึกษา อาจจำเป็นต้องดำเนินการจัดจ้างผู้เชี่ยวชาญมาดำเนินการ

โดยเฉพาะ และบุคลากรของสำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม จะต้องทำงานควบคู่ และเรียนรู้แนวทางการจัดทำดัชนีที่เหมาะสม

๒. การออกแบบดัชนีสำหรับการจัดเก็บข้อมูลควรผสมระหว่าง hard data เช่น จำนวนบัณฑิตในสาขา เป้าหมาย สัดส่วนอาจารย์ผู้เชี่ยวชาญ หลักสูตรการเรียนการสอน กับ soft data เช่น employer survey industry engagement เพื่อให้ได้ภาพทั้งปริมาณและคุณภาพที่สอดคล้องกับนโยบายในการพัฒนาอุตสาหกรรม เป้าหมายของประเทศ

๓. บุคลากรของสำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม มีภาระงานประจำค่อนข้างมากทำให้การเก็บและรายงานข้อมูลที่ใช้คำนวณดัชนีอาจขาดความต่อเนื่องหรือไม่ครบถ้วน อาจพิจารณาจัดตั้งผู้รับผิดชอบโดยตรงเพื่อค้นหาข้อมูล ตรวจสอบและปรับปรุงดัชนี และรูปแบบการคิดวิเคราะห์การถ่วงน้ำหนักให้ทันสมัยอยู่เสมอ

๔. ความไม่เชื่อมโยงของฐานข้อมูลระหว่างหน่วยงาน รวมทั้งยังขาดข้อมูลสำคัญที่ยังไม่มีการจัดเก็บหรือจัดเก็บแล้วแต่ไม่มีการนำมาเปิดเผยให้ทราบต่อสาธารณะชน แต่เป็นข้อมูลที่มีความจำเป็นต่อการพัฒนาดัชนีเพื่อการวัดศักยภาพสถาบันอุดมศึกษา ทำให้ไม่สามารถดึงข้อมูลมาวิเคราะห์ได้อย่างครบวงจร จำเป็นต้องมีการหารือหรือทำข้อตกลงในการขอใช้ข้อมูลร่วมกันกับทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๕. ความกังวลจากสถาบันอุดมศึกษา ที่มองถึงผลของการจัดทำดัชนีเพื่อการวัดศักยภาพสถาบันอุดมศึกษาในการผลิตกำลังคน (Degree level) ที่ตอบโจทย์นโยบายและอุตสาหกรรมเป้าหมายของประเทศ จะนำไปสู่การจัดอันดับ และอาจกระทบต่อชื่อเสียงหรือการรับงบประมาณของสถาบัน จึงอาจต้องสร้างความเข้าใจและขอให้สถาบันอุดมศึกษาเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดดัชนี และจัดส่งข้อมูลที่เป็นจริง และใช้ประโยชน์จากการดำเนินการร่วมกัน เพื่อพัฒนาให้การกำหนดดัชนีดังกล่าวมีมาตรฐานและได้รับความยอมรับ

๕ ผลที่คาดว่าจะได้รับ

การจัดทำดัชนีเพื่อการวัดศักยภาพสถาบันอุดมศึกษาในการผลิตกำลังคน (Degree level) ที่ตอบโจทย์นโยบายและอุตสาหกรรมเป้าหมายของประเทศดังกล่าวจะสามารถสร้างปัจจัยแวดล้อมเพื่อพัฒนาการดำเนินการของสถาบันอุดมศึกษาเพื่อการขับเคลื่อนนโยบายของภาครัฐ และเกิดผลที่คาดหวัง ดังนี้

๑. เป็นแรงจูงใจในการยกระดับคุณภาพของสถาบันอุดมศึกษาเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนให้มีคุณภาพ รวมทั้งตอบสนองต่อทิศทางการพัฒนาประเทศ ตามนโยบายของรัฐบาลในการขับเคลื่อน Innovative Economy

๒. ส่งเสริมการพัฒนาอาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษาเพื่อพัฒนารูปแบบการเรียนการสอน และพัฒนาองค์ความรู้ที่ตอบโจทย์กับนโยบายการพัฒนาอุตสาหกรรมใหม่แห่งอนาคต ตามนโยบายของรัฐบาล

๓. สามารถสะท้อนจุดอ่อน และจุดแข็งที่ต้องได้รับการพัฒนาจากดัชนีที่สร้างขึ้น และจะช่วยให้สถาบันอุดมศึกษาเห็นช่องว่าง เช่น ขาดความร่วมมือภาคอุตสาหกรรม, การสอนยังไม่ทันสมัย การขาดหลักสูตรการศึกษาเชิงบูรณาการกับการทำงาน เป็นต้น

๔. เป็นกรณีศึกษาในการออกแบบดัชนีที่จะใช้ในการวัดศักยภาพของสถาบันอุดมศึกษา จากการศึกษาข้อมูลเชิงตัวชี้วัดของ THE / QS สามารถนำมาเป็นต้นแบบในการออกแบบเกณฑ์ที่เหมาะสมกับประเทศไทย โดยเพิ่มหรือลดตัวชี้วัดให้สอดคล้องกับนโยบาย และทิศทางการพัฒนาประเทศ

๕. สามารถสื่อสารผลงานของสถาบันอุดมศึกษาให้กับภาคธุรกิจและรัฐบาล การมีค่าดัชนีที่ดีช่วยให้สถาบันอุดมศึกษาสามารถนำเสนอตัวเองในเชิงผลงาน ในมิติความร่วมมือกับภาคอุตสาหกรรม และคุณภาพบัณฑิตต่อสังคม

๖. ตัวชี้วัดความสำเร็จ

๑. มีดัชนีการวัดศักยภาพสถาบันอุดมศึกษาที่น่าเชื่อถือในการผลิตและพัฒนาากำลังคนของประเทศ ตอบโจทย์ทิศทางการพัฒนาตามนโยบายของรัฐบาล

วิศ

๒. จำนวนหลักสูตรและสาขาวิชาที่ตรงกับนโยบายการพัฒนาประเทศ ทั้ง S-curve New S-curve EV Digital Technology AI Semiconductor Bio & Green Economy

๓. ความพึงพอใจของผู้ประกอบการในด้านทักษะของบัณฑิตที่ได้รับการพัฒนาเพื่อการทำงานในภาคอุตสาหกรรมแห่งอนาคต

๔. ฐานข้อมูลเชิงนโยบายที่เชื่อมโยงระหว่างกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม สถาบันอุดมศึกษา ภาคอุตสาหกรรม กระทรวงที่เกี่ยวข้อง

๕. ข้อมูลเชิงประจักษ์ (Evidence-based Policy) เพื่อประกอบในการจัดสรรงบประมาณที่ตรงตามศักยภาพของสถาบันอุดมศึกษา (Performance-based Funding)

๖. กำหนดมาตรการส่งเสริมเฉพาะด้าน (Targeted Support) ให้กับสถาบันที่มีศักยภาพตรงกับอุตสาหกรรมเป้าหมาย

๗. ระบบติดตามและประเมินผลนโยบายการผลิตและพัฒนากำลังคนของสถาบันอุดมศึกษาตามนโยบายและอุตสาหกรรมเป้าหมายของประเทศ

ลงชื่อ วิศพ.
(จักรกฤษณ์ ลิ้มปิยะเวศ)
ผู้ประสานงาน
วันที่ ๑๗ ต.ค. ๒๕๖๕